

Þjóðskjalasafn Íslands

Notendahandbók – Málasafn

Reglur og stefna

Útgáfa 9:
20. maí 2022

Höfundur útgáfu 9: S. Andrea Ásgeirsdóttir, Pjóðskjalasafn Íslands (2022).

Byggð á Notendahandbók útgáfu 8, höfundur: Arna M. Eggertsdóttir, Pjóðskjalasafn Íslands (2017).

Efnisyfirlit

1	Inngangur	5
2	Tilgangur og innihald rafræns gagnasafns	7
2.1	Lög	7
2.2	Reglur	8
2.3	Tengsl við önnur gagnasöfn	8
3	Stefna Þjóðskjalasafns.....	10
3.1	Stefna Þjóðskjalasafns fyrir skjalavörslu og skjalastjórn	10
3.2	Markmið	10
3.3	Ábyrgð starfsfólks	11
4	Málalykill – lýsing, notkun og viðhald	12
5	Stofnun og lokun mála	13
5.1	Hvenær á að skrá mál?.....	13
5.2	Hvaða skjöl á að skrá á mál	14
5.3	Tölvupóstur.....	15
5.4	Fyrirspurnir	15
5.5	Fundargerðir.....	16
5.6	Ljósmyndir	16
5.7	Útgefið efni.....	17
5.8	Vinnugögn	17
5.8.1	Vinnusvæði – Teams, Onedrive og sameign	18
5.9	Stofnun mála	19
5.9.1	Viðskiptavinir (málsaðilar).....	19
5.9.2	Stofna mál á viðskiptavin (málsaðila).....	21
5.9.3	Málasniðmát.....	22
5.10	Mál í vinnslu	22
5.11	Lokun mála	23

5.12	Mál fært í skjalasafn	24
6	Skráning mála og málsgagna	25
6.1	Heiti mála*.....	25
6.2	Heiti málsgagna (Efni skjals*).....	26
6.3	Skráning mála.....	29
6.3.1	Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál.....	31
6.3.2	Skráningaratriði máls – Almennt.....	32
6.3.3	Skráningaratriði máls – Flokkun	40
6.3.4	Skráningaratriði máls – Annað	46
6.3.5	Skráningaratriði máls – Öryggi	48
6.3.6	Skráningaratriði máls – Verk máls.....	50
6.3.7	Skráningaratriði máls – Tengdir aðilar	52
6.3.8	Skráningaratriði máls – Tengd mál	53
6.3.9	Skráningaratriði - Tilkynningar	55
6.3.10	Skráningaratriði - Samskipti /Minnisblað	55
6.4	Skráning málsgagna	57
6.4.1	Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn.....	58
6.4.2	Skráningaratriði málsgagna.....	59
6.4.3	Skráningaratriði málsgagna – Almennt eða Aðgerðir.....	61
6.4.4	Skráningaratriði málsgagna – Eigindi	62
6.4.5	Skráningaratriði málsgagna – Flokkun/Nánar.....	68
6.4.6	Skráningaratriði málsgagna – Efnisorð	73
6.4.7	Skráningaratriði málsgagna – Athugasemdir.....	74
6.4.8	Skráningaratriði málsgagna – Útgáfusaga	75
6.4.9	Skráningaratriði málsgagna – Saga.....	77
7	Skönnun	78
7.1	Móttaka bréfpósts og erinda	78
7.2	Skönnun eða stafræn endurgerð á hliðrænum gögnum í rafræna gagnasafninu	78
7.2.1	Mál færð í vörluútgáfu.....	79
7.3	Lýsing á ferli skráningar og varðveislu skjala sem ekki eru skönnuð eða eru aðeins skönnuð að hluta.....	80
7.4	Útsend erindi	80

8	Leyfð skráarsnið	82
9	Innleiðing á nýju rafrænu gagnasafni á miðju skjalavörlutímabili	84
9.1	Skjalavörlutímabil – tímabilaskipti	84
9.2	Breytingar á verksviði.....	85
10	Gæðamat á skráningu í rafræna gagnasafnið og eftirlit með skráningarreglum.....	87
11	Afhending til Þjóðskjalasafns Íslands	88
12	Upphaf starfs og starfslok	89
12.1	Móttaka nýs starfsfólks og breytingar á verkefnum	89
12.2	Starfslok og leyfi.....	89
13	Fylgiskjal – Heiti málsgagna.....	90

1 Inngangur

Skjalavörlukerfið OneCRM er rafrænt gagnasafn með skjölum frá One Systems Ísland sem heldur utan um málasafn Þjóðskjalasafn Íslands, rafræna gagnasafnið gengur einnig undir heitinu One.

Útgáfunúmer kerfisins er 4.1.7, sú útgáfa var tekin í notkun 16.03.2022.

Skjalavörlukerfið var fyrst tekið í notkun hjá Þjóðskjalasafni 01.10.2012, útgáfunúmer 3.3, ásamt málalykli sem var samþykktur 05.01.2011. Það var síðan uppfært í útgáfu 4.0 þann 12.09.2016 og aftur í útgáfu 4.1 þann 08.03.2017. Þegar kerfið var innleitt voru hvorki til notkunarreglur fyrir skjalavörlukerfið né reglur um verklag við meðferð mála og skjala. Þegar skjalavörlukerfið var fyrst tekið í notkun starfaði Þjóðskjalasafn samkvæmt lögum nr. 66/1985. Þann 28. maí 2014 tóku ný lög gildi og safnið starfar nú samkvæmt lögum nr. 77/2014 um opinber skjalasöfn.

Í þessari notendahandbók er sett fram stefna, reglur fyrir meðferð skjala sem tilheyra málasafni og notkun skjalavörlukerfisins. Þær eru kynntar með eftirfarandi hætti í greinargerð um rafræn gagnasöfn frá 2020:

Notendahandbók á að tryggja að rafrænt gagnasafn sé notað á sama hátt af öllum sem það nota og að gæði upplýsinganna séu eins mikil og mögulegt er. Notendahandbók á að gilda fyrir alla sem nota gagnasafnið, þ.e. þá sem ábyrgir eru fyrir gagnasafninu, þá sem sjá um skráningu og þá sem fjalla um einstök mál sem vistuð eru í gagnasafninu. Notendahandbók á að endurskoða reglulega svo tryggt sé að hún lýsi raunverulegri notkun á gagnasafninu.¹

Reglur um skjalastjórn þurfa að vera í stöðugri endurskoðun. Hver ný útgáfa af þessari handbók er gefin út með útgáfunúmeri sem samanstendur af hlaupandi númeri og dagsetningu. Handbókina skal birta á sameign.

Þessi notendahandbók tekur gildi frá 01.04.2022 en þá hefst nýtt skjalavörlutímabil, með nýjum málalykli.

Skjalavörlutímabilinu lýkur 31.03.2027, endurtilkynna þarf skjalavörlukerfið til Þjóðskjalasafns ef grundvallarbreytingar² verða á skjalavörlukerfinu. Með tilkynningunni þarf að fylgja endurskoðuð notendahandbók. Ekki þarf að endurtilkynna nýtt skjalavörlukerfi við upphaf nýs

¹ Sjá greinargerð með reglum um tilkynningu og samþykkt á rafrænum gagnasöfnum og skilum afhendingarskyldra aðila nr. 877/2020 (https://skjalasafn.is/files/docs/Tilkynning_gagnasafna_05_12_2019.pdf sótt 24.11.2021)

² Grundvallarbreytingar eru breytingar sem hafa áhrif á leitaraðferðir rafræns gagnasafns með skjölum, notkunarsvið, innihald skráningarhluta eða varðveislu.

skjalavörlutímabils.³ Samhliða tilkynningunni er málalykillinn endurskoðaður og sendur inn. Málalykil þarf að endurskoða við upphaf hvers skjalavörlutímabils.

³ Sjá 4. gr reglna um tilkynningu, samþykkt og skil á rafrænum gagnasöfnum afhendingarskyldra aðila nr. 877/2020.

2 Tilgangur og innihald rafræns gagnasafns

Tilgangur skjalavörlukerfisins er að halda utan um upplýsingar um þau erindi sem berast Þjóðskjalasafni Íslands og einnig er kerfið ætlað til að hafa yfirsýn yfir innri verkefni Þjóðskjalasafns. Tilgangur skjalavörlukerfisins er að skjalfesta niðurstöður eða upplýsingar og deila þekkingu á milli starfsfólks Þjóðskjalasafns. Þetta er gert með því að skrá kerfisbundið mál og málsgögn í skjalavörlukerfið þannig að hægt sé að fletta þeim upp síðar. Starfsfolk sem þarf vegna þeirra verkefna sem það sinnir að hafa vitneskju um tiltekin mál er hægt að skrá sem ábyrgðaraðila, úrvinnsluaðila eða tengdan aðila máls. Þannig er komið á skilvirkri upplýsingamiðlun með rafrænu gagnasafni.

Skjalavörlukerfið inniheldur mál og málsgögn sem tilheyra málasafni Þjóðskjalasafns Íslands.

Fara skal eftir eftirfarandi lögum og reglum þegar skráð eru mál og málsgögn í málasafnið. Sjá nánar **2.1 Lög** og **2.2**

Reglur. Skjalavörslukerfið skal taka mið af þeim lögum og reglum sem stofnunin starfar eftir.

Verklagi Þjóðskjalasafns við skráningu mála og málsgagna er nánar lýst í kafla **6 Skráning mála og málsgagna**. Skráning mála er tekin fyrir í kafla **6.3 Skráning mála** og lýsing á skráningu málsgagna má sjá í kafla **6.4 Skráning málsgagna**.

2.1 Lög

Helstu lög sem þarf að uppfylla eru eftirfarandi:

- lög um opinber skjalasöfn 77/2014 og reglur sem Þjóðskjalasafn Íslands hefur sett um skjalavörslu og skjalastjórn
- upplýsingalög nr. 140/2012
- stjórnsýslulög nr. 37/1993
- lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018

Nánari lista yfir lagaumhverfi safnsins er hægt að sjá á vef Þjóðskjalasafns:

- <https://skjalasafn.is/lagaumhverfi>

2.2 Reglur

Helstu reglur sem þarf að uppfylla eru eftirfarandi:

- reglur um tilkynningu, samþykkt og skil á rafrænum gagnasöfnum afhendingarskyldra aðila (nr. 877/2020)
- reglur um meðferð, varðveislu og eyðingu á tölvupóstum afhendingarskyldra aðila (nr. 331/2020)
- reglur um skráningu mála og málsgagna afhendingarskyldra aðila (nr. 85/2018)
- reglur um frágang, skráningu og afhendingu pappírskjalasafna afhendingarskyldra aðila (nr. 573/2015)
- reglur Þjóðskjalasafns Íslands um málalykla afhendingarskyldra aðila (nr. 572/2015)
- reglur Þjóðskjalasafns Íslands um skjalavistunaráætlanir afhendingarskyldra aðila (nr. 571/2015)
- reglur Þjóðskjalasafns Íslands um afhendingu á vörsluútgáfum gagna úr rafrænum gagnakerfum afhendingarskyldra aðila (nr. 100/2014)

Fjallað er nánar um reglur um skráningu mála og málsgagna nr. 85/2018 í köflunum **5.1 Hvenær á að skrá mál?**, **6.3.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál**, **6.4.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn**, **6.3 Skráning mála**, **6.4 Skráning málsgagna** og reglur um meðferð, varðveislu og eyðingu á tölvupóstum afhendingarskyldra aðila nr. 331/2020 í kaflanum **5.3 Tölvupóstur**. Einnig er vitnað í reglur um tilkynningu, samþykkt og skil á rafrænum gagnasöfnum afhendingarskyldra aðila nr. 877/2020 í innganginum sjá **1 Inngangur**.

Nánari lista yfir reglur safnsins er hægt að sjá á vef Þjóðskjalasafns.⁴

2.3 Tengsl við önnur gagnasöfn

Mál og málsgögn sem tengjast skjalaflokknum málasafn eru skráð í skjalavörslukerfið One. One telst ekki vera hluti af stærra kerfisumhverfi, eina beintengingin við annað kerfi er tenging við Þjóðskrá þar sem er hægt að finna kennitölur einstaklinga og fyrirtækja til að ganga úr skugga um að málsaðilar séu rétt skráðir.

⁴ Sjá <https://radgjof.skjalasafn.is/skjalavarsla-og-skjalastjorn/reglur-um-skjalavorslu-og-skjalastjorn/>, sótt

Fagsviðið gagnaskil og eftirlit skráir einnig upplýsingar um tilkynningar gagnasafna, grisjunarbeiðnir, afhendingar á vörluútgáfum, málalykla, skjalavistunaráætlanir, samþykktar skjalageymslur, eftirlitsheimsóknir og þroskastig í gagnasafnið Miðjuna sem er FileMaker grunnur.

Miðjan er notuð til að halda utan um þessar upplýsingar til að auðvelda þeim sem starfa í gagnaskilum og eftirliti að hafa yfirsýn yfir ákvarðanir sem hafa verið teknar varðandi skjalasöfn afhendingarskyldra aðila. Einnig er hægt að taka út tölfraði út úr upplýsingunum sem er að finna í Miðjunni.

Geymsluskrár á að varðveita í Geymi (heildarskrá / geymsluskrá ÞÍ). Einstaka sinnum slæðast ein og ein geymsluskrá með í One því þær berast oft með tölvupósti og annað efni í tölvupóstinum á við mál í skjalavörslukerfinu. Þá er um að ræða drög eða eintök af geymsluskrám sem er verið að fara yfir og leiðréttá áður en þær eru færðar í Geymi. Lokaútgáfu geymsluskráa á eingöngu að varðveita í Geymi.

Fagsviðið upplýsingaþjónusta notaði áður gagnasafnið Forna en því hefur nú verið lagt og eru fyrirspurnir til upplýsingaþjónustu skráðar á málalykla í efnissviði 5 í One.

Gögn er varða fjármál t.d. laun og slíkt eru skráð í Orra og ýmis gagnasöfn sem tengjast Orranum hjá Fjársýslu ríkisins. Þó er haldið utan um ráðningasamninga, starfslysingar, prófskírteini, samgöngusamninga, líkamsræktarstyrki og annað er varðar mannauðsmál í sérstökum starfsmannamálum sem eru aðgangsstýrð í One.

3 Stefna Þjóðskjalasafns

Í stefnu⁵ Þjóðskjalasafns Íslands 2022–2027 kemur eftirfarandi fram:

Þjóðskjalasafn Íslands er öflug menningar- og stjórnsýslustofnun sem varðveitir heimildir um sögu þjóðarinnar og leiðir skjalavörsu og skjalastjórn hins opinbera.

Réttindi borgaranna, hagur stjórnsýslunnar ásamt varðveislu og miðlun sögu samfélags á Íslandi eru ætíð höfð að leiðarljósi

Gildi Þjóðskjalasafns eru: Traust, fagmennska og framsýni.

Stefna Þjóðskjalasafns er leiðarljós alls starfsfólks safnsins.

3.1 Stefna Þjóðskjalasafns fyrir skjalavörsu og skjalastjórn

Stefna Þjóðskjalasafns Íslands fyrir skjalavörsu og skjalastjórn er:

- að skjalavarsla og skjalastjórn stofnunarinnar sé í samræmi við þau lög, reglur og staðla sem mynda starfsumhverfi stofnunarinnar
- að skjalavarsla og skjalastjórn stofnunarinnar sé til fyrirmynadar fyrir aðra afhendingarskylda aðila

Lögð er áhersla á vönduð vinnubrögð við móttöku skjala, skráningu þeirra, miðlun upplýsinga, vinnslu mála og frágang til að tryggja áreiðanleika, vandaða málsmeðferð, rekjanleika ákvarðana, öryggi gagna, persónuvernd, varðveislu og endurheimt.

3.2 Markmið

Markmiðin með stefnunni og þeim reglum sem fylgja um málasafn eru:

- að tryggja kerfisbundna stýringu á skjölum
- að stuðla að upplýsingaflæði innan stofnunarinnar
- að stjórnendur hafi yfirsýn yfir stöðu mála eftir sviðum

⁵ Sjá Stefna 2022-2027, Þjóðskjalasafn Íslands

- að starfsfólk hafi yfirsýn yfir stöðu mála sem eru í ábyrgð þess
- að ferlar við meðferð mála verði einfaldir og skýrir
- að tryggja endurheimt upplýsinga
- að hægt sé að rekja hvernig verkefni voru leyst
- að gögn séu skráð og skipulögð með þeim hætti að málaskráin nýtist sem upplýsingakerfi og stuðli að þekkingu
- að saga Þjóðskjalasafns varðveitist til frambúðar

3.3 Ábyrgð starfsfólks

Ábyrgð starfsfólks við málasafn og skjalavörslukerfi:

Þjóðskjalavörður: samkvæmt 22. gr. laga um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 ber forstöðumaður ábyrgð á skjalastjórn og skjalavörslu stofnunar.

Aðstoðarþjóðskjalavörður, framkvæmdastjóri rekstrar og fagstjórar: bera ábyrgð á að styðja við framkvæmd skjalastefnunnar og sjá til þess að reglum og ferlum, sem stofnunin setur um skjalastjórn, sé fylgt.

Skjalastjóri: ber faglega ábyrgð á að innri skjalastjórn sé í samræmi við það lagaumhverfi sem stofnunin starfar í og einnig í samræmi við þær reglur Þjóðskjalasafns um skjalavörslu og skjalastjórn afhendingarskyldra aðila. Hann ber ábyrgð á að semja reglur og leiðbeiningar og veita fræðslu um skjalastjórn fyrir starfsfólk Þjóðskjalasafns Íslands. Skjalastjóri ber ábyrgð á að hafa reglu á málasafni og skjalavörslukerfi og hefur yfirumsjón með skjalasafninu í heild, þ.m.t. öðrum skjalaflokkum.

Kerfisstjóri: ber ábyrgð á að ávallt sé hugað að því hvort breytingar á kerfum/gagnasöfnum stofnunarinnar hafi áhrif á virkni skjalavörslukerfisins. Hann ber jafnframt ábyrgð á að öryggi skjalavörslukerfisins sé tryggt fyrir utanaðkomandi aðilum og að afritun og varðveisla gagnasafnsins sé tryggð.

Starfsfólk: bera hver og eitt ábyrgð á að unnið sé eftir skjalastefnu Þjóðskjalasafns og þeim ber að fylgja þessum reglum sjá nánar **2.2 Reglur** hvort sem skjölin berast til þeirra eða verða til hjá þeim.

4 Málalykill – lýsing, notkun og viðhald

Málalykill er sú skráningaraðferð sem er notuð í skjalavörlukerfinu, til að halda utan um málasafn Þjóðskjalasafns Íslands. Í inngangi málalykilsins eru fyrirmæli um notkun hans.⁶

Málalykillinn er byggður upp á flokkun eftir efni. Aðeins er mögulegt að flokka hvert mál á eitt málalykilsúmer. Notkun málalykilsins er framkvæmd á þann hátt að málum eru fyrst raðað eftir málalykilsnúmeri og síðan málsnúmeri ef skjöl málsins eru á pappír. Þetta er gert til þess að samskonar mál liggi saman í skjalavörlukerfinu. Í rafrænu gagnasafni er hægt að raða eftir fleiri valmöguleikum t.d. málsaðila, málsnúmeri, heiti máls o.s.fr.v. Skjalastjóri ber ábyrgð á viðhaldi málalykils og endurskoðun hans sjá einnig **3.3 Ábyrgð starfsfólks**. Óheimilt er að gera breytingar á efnissviðum lykilsins nema með samþykki Þjóðskjalasafns Íslands (þ.e.a.s. með samþykki þess starfsfólks sem sér um að fara yfir málalykla afhendingarskyldra aðila). Breyta má aðal- og undirflokkun en skrásetja skal allar breytingar sem eru gerðar jafnóðum í Excel skjal. Allar breytingar eru jafnframt skráðar inn í skjalavörlukerfið One.

⁶ Sjá Málalykill Þjóðskjalasafns Íslands 2022-2027

5 Stofnun og lokun mála

5.1 Hvenær á að skrá mál?

Í fyrstu grein laga um opinber skjalasöfn 77/2014 segir: „Markmið laga þessara er að tryggja myndun, vörlu og örugga meðferð opinberra skjala með réttindi borgaranna, hag stjórnsýslunnar og varðveislu sögu íslensku þjóðarinnar að leiðarljósi.“

Í skjalavörslukerfið eru því skráð mál fyrir **innkomin erindi, verkefni stofnunarinnar og fundargerðir**, í stjórnsýslulegum, lagalegum, viðskiptalegum og sögulegum tilgangi. Í sögulegum tilgangi er átt við að engin stofnun varðveitir sögu Þjóðskjalasafns betur en við sjálf.

Í reglum um skráningu mála og málsgagna nr. 85/2018 kemur eftirfarandi fram í 2. gr.

„Afhendingarskyldir aðilar skulu skrá mál sem koma til **meðferðar hjá þeim á kerfisbundinn hátt** í eina eða fleiri skrár og **varðveita málsgögn** þannig að þau séu aðgengileg, sbr. 3. og 4. gr. Upplýsingar um málsgögn sem varða sama mál skal skrá undir einkvæmu málsnúmeri.“

Samkvæmt 23. gr. laga um opinber skjalasöfn er skylda að skrá mál sem koma til meðferðar hjá afhendingarskyldum aðilum á kerfisbundinn hátt og varðveita málsgögn þannig að þau séu aðgengileg í samræmi við reglur.

Eftirfarandi mál skal skrá:

- **innkomin erindi** Viðmiðunarreglan er sú að ekki þarf að skrá mál þegar einföldum fyrirspurnum er svarað (t.d. vísun beint í vef Þjóðskjalasafns) eða verið er að ákveða fundartíma. Þegar svarað er formlegu erindi, sem fellur undir lögbundið hlutverk og felur í sér mat eða afgreiðslu, er skráð mál. Sjá einnig kaflana **5.3 Tölvupóstur** og **5.4 Fyrirspurnir**
- **fundargerðir** tilheyra málasafni. Hægt er að skrá fundargerðir á safnmál sem er í vinnslu eitt ár í senn. Einnig er hægt að skrá fundargerðir á eitt mál fyrir ákveðið tímabil t.d. skipunartíma nefndar. Fundargerðir, sem verða til vegna afgreiðslu máls, á að varðveita á viðkomandi máli. Sjá frekari reglur um fundargerðir í kaflanum **5.5 Fundargerðir**
- **ljósmyndir** Þjóðskjalasafns tilheyra málasafni frá 01.01.2020. Sjá nánar í kafla **5.6 Ljósmyndir**
- **önnur verkefni** Mál geta einnig orðið til vegna verkefna sem eiga upphaf sitt hjá stofnuninni sjálfri. Dæmi um þetta er útgáfa bókar, ákvörðun um sýningu eða stjórnumarlegt verkefni t.d. stefnumótunarvinna

5.2 Hvaða skjöl á að skrá á mál

Í kaflanum 6.4 **Skráning málsgagna** er fjallað um skráningaratriði málsgagna eða skjala.

Í leiðbeiningum Þjóðskjalasafns⁷ kemur fram:

Almenna reglan er sú að skjöl skulu skráð í málaskrá ef um er að ræða:

- **móttekið erindi**, ásamt fylgiskjöldum, frá einstaklingi eða lögaðila, sem varðar verkefni viðkomandi afhendingarskylds aðila
- **útsent erindi**, ásamt fylgiskjöldum, sem sent er til einstaklings eða lögaðila
- **skjal** sem inniheldur upplýsingar sem hafa þýðingu fyrir **úrlausn máls**, s.s. orðsending innanhúss, tölvupóstur, vitnisburður um efni símtala, munnlegur vitnisburður um mál, minnispunktar funda o.s.frv

Rétt er að benda á að í 27. gr. upplýsingalaga nr. 140/2012 er kveðið á um að við

meðferð mála **þar sem taka á ákvörðun um rétt eða skyldu manna** ber stjórnvöldum, og öðrum sem lög þessi taka til, að skrá upplýsingar um málsatvik sem veittar eru munnlega eða viðkomandi fær vitneskju um með öðrum hætti ef þær hafa þýðingu fyrir úrlausn máls og er ekki að finna í öðrum gögnum þess. Sama á við um helstu ákvarðanir um meðferð máls og helstu forsendur ákvarðana, enda komi þær ekki fram í öðrum gögnum málsins. [feitletrun er höfundar]

Í köflum 6.3.1 **Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál** og 6.4.1 **Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn** kemur fram hvaða atriði er skylda að skrá um mál og málsgögn.

Dæmi um skjöl sem yfirleitt eru ekki skráð í rafræn skjalavörslukerfi eru:

- drög að bréfum og skýrslum
- póstlistar / heimilisföng (Undantekning: þegar send eru út dreifibréf)
- markpóstur / auglýsingar nema skjölin hafi kallað á ályktanir eða sérstakar aðgerðir af hálfu Þjóðskjalasafns Íslands
- útgefið efni annarra, t.d. tímarit, kynningarefni og dagblöð nema skjölin hafi kallað á ályktanir eða sérstakar aðgerðir af hálfu Þjóðskjalasafns Íslands

⁷ Sjá Málasafn, málalykill og málaskrá. Leiðbeiningar fyrir afhendingarskylda aðila ríkisins. Bls. 24.

- bókhaldsskjöl stofnunar, s.s. fylgiskjöl og lánsyfirlit
- ljósmyndir, ef þær fylgja ekki viðkomandi máli
- ýmsir sértækir gagnagrunnar

5.3 Tölvupóstur

Í reglum um meðferð, varðveislu og eyðingu tölvupósta afhendingarskylda aðila nr. 331/2020, 3. gr. kemur eftirfarandi fram:

„Tölvupósta, og fylgiskjöl þeirra, sem varða mál með **efnislegum hætti** skal **skrá og varðveita í skjalasafni** afhendingarskylds aðila.

Heimilt er að eyða tölvupóstum og fylgiskjölum þeirra úr tölvupósthólfum sem hafa verið skráðir og vistaðir í skjalasafni afhendingarskylds aðila.

Heimilt er að eyða öðrum tölvupóstum og fylgiskjölum þeirra.“

Tölvupósta, og fylgiskjöl þeirra, sem varða mál með efnislegum hætti skal skrá og varðveita í málasafni/skjalavörslukerfi, samanber reglur Þjóðskjalasafns nr. 331/2020⁸.

Starfsfólk Þjóðskjalasafns ber að flytja tölvupósta, sem efnislega tilheyra máli, inn á mál í skjalavörslukerfi. Slíkir tölvupóstar mega ekki daga uppi í tölvupósthólfum starfsfólks.

Við mat á því hvort varðveita eigi tiltekinn tölvupóst í skjalavörslukerfinu skal styðjast við skilgreiningar á því hvaða gögn tilheyra málasafni, í köflum **5.1 Hvenær á að skrá mál?** og **5.2 Hvaða skjöl á að skrá á mál** hér að framan.

Tölvupóstum sem tilheyra ekki máli með efnislegum hætti má starfsfólk eyða.

Mælt er með því að starfsfólk eyði ekki tölvupóstum, sem fluttir hafa verið inn á mál, úr tölvupósthólfí sínu fyrr en málið sem tölvupósturinn tilheyrir hefur fengið stöðuna **Fært í skjalasafn**. Öllum gögnum í tölvupósthólfí eyðir starfsfólk þó við starfslok, eftir að búið er að flytja viðeigandi tölvupósta á mál í One.

5.4 Fyrirspurnir

Fyrirspurnir sem berast í tölvupóstum og með símtölum, sem ekki tilheyra tilteknum afgreiðslum, er hægt að skrá eftir atvikum á mál eða safnmál til þess að hægt sé að halda saman upplýsingum um umfang fyrirspurna á tilteknu sviði. Það er auðvitað háð mati hvað á að skrá af fyrirspurnum

⁸ Reglur um meðferð, varðveislu og eyðingu á tölvupóstum afhendingarskyldra aðila (nr. 331/2020).

og óformlegum erindum en taka skal mið af verkefnum og hlutverki hvers sviðs þegar mat er lagt á það hvort rétt sé að skrá samskiptin. Slík skráning tryggir upplýsingaflæði á milli samstarfsfólks auk þess sem hægt er að nota hana til að safna tölfraði og skapa samræmi við svörum fyrirspurna.

5.5 Fundargerðir

Rétt er að hafa eftirfarandi í huga við ritun fundargerða og varðveislu skjala vegna funda:

Í fundargerð er mikilvægt að vísa í málsnúmer í One þegar verið er að taka ákvörðun um afgreiðslu tiltekins máls.

Stílsnið fyrir fundargerðir er að finna í One. Í einstaka tilvikum er hægt að rita fundargerð á minnisblað en mælst er til þess að nota frekar stílsniðið.

Góð regla er að varðveita fundarboð, ásamt fylgiskjölum á máli fundargerða.

Þegar starfsfólk situr fundi sem fulltrúar Þjóðskjalasafns í starfshópum skipuðum af öðrum aðilum en Þjóðskjalasafni, skal starfsfólkvarðveita fundargerðir, fundarboð ásamt málsskjölum og öðrum málsgögnum, á máli í One. Vinnugögn nefnda eða starfshópa, sem stjórnvöld hafa sett á fót með formlegrí ákvörðun og fastmótuðu hlutverki, sem fara á milli skipulagsheilda teljast ekki vera málsgögn, samkvæmt 2. tölulið 8. gr. upplýsingalaga nr. 140/2012.⁹

5.6 Ljósmyndir

Ljósmyndir Þjóðskjalasafns tilheyra málasafni.

Skráningu ljósmynda er háttáð á eftirfarandi hátt:

- Ljósmyndir sem tilheyra ákveðnu máli í skjalavörslukerfinu á að varðveita á málínú í möppu með heitið „Myndir – heiti málsins sem mappan tilheyrir“, sjá **Mynd 1**
- Ljósmyndir sem eru teknar til að varðveita sögu safnsins og tilheyra ekki ákveðnu máli, teljast til málasafns. Það er gert til þess að tryggja langtíma varðveislu rafraðenna ljósmynda. Ljósmyndir sem varðveittar eru í skjalavörslukerfinu munu því fara í vörsluútgáfu með öðrum gögnum

⁹ Upplýsingalög 140/2012.

Mynd 1: Ljósmyndir varðveittar á máli

- ▷ [!\[\]\(e4d819883f134098bdcdfd1ccb861584_img.jpg\) Myndir - Fullveldisafmæli 01.12.2018 - Afmælisviðburður í þjóðskjalasafni Íslands \(11\)](#)
- ▷ [!\[\]\(454907c4a63da18a91379af2a30f661a_img.jpg\) Myndir - Fundir ríkisskjalavarða á Norðurlöndum 2018 \(1\)](#)
- ▷ [!\[\]\(d994b90baa0188fb29f9c0fc0166055d_img.jpg\) Myndir - Handritasýning - Fullveldisafmæli 2018 - Lifsblómið - fullveldi Íslands í 100 ár \(4\)](#)
- ▷ [!\[\]\(99c94d76b4eeac64b913b566e86c3373_img.jpg\) Myndir - Málþing um persónuupplýsingar - Nordisk](#)
- ▷ [!\[\]\(d8883b50654506e853f29c970af5fcde_img.jpg\) Ekspertseminar i Rigsarkivet, København 31.10.2017 - 01.11.2017 \(11\)](#)
- ▷ [!\[\]\(3d74a13ef247da4ea6803aedb41f5b69_img.jpg\) Myndir - Ráðstefna og móttaka - 200 ára afmæli - Norska Ríkisskjalasafnið \(19\)](#)

Ljósmyndir sem varðveittar eru í skjalavörslukerfinu þurfa að vera á sniði sem heimilt er að flytja inn og varðveita í kerfinu sjá nánar **8**

Leyfð skráarsnið.

5.7 Útgefið efni

Einu til tveimur varðveislueintökum af eigin útgáfu stofnunarinnar, þ.e. þeim ritum og upplýsingarefni sem stofnunin gefur út sjálf, á að skila á skjalasafn til skráningar. Eintökin eru skráð í varðveislueintakaskrá á safnmáli. Skjalastjóri er ábyrgur fyrir þessari skráningu. Eintökin eru til varðveislu og óheimilt er að lána þau út eða taka þau til afnota. Með skráningunni á málið verður til skrá yfir útgefið efni. Ef til er sérstakt mál fyrir útgáfuverkefnið, sem eintakið tilheyrir, skal vísa í það málsnúmer í skráningunni. Útgefið efni getur verið prentuð bók, skýrslur, rafræn útgáfa eða munir. Önnur eintök af útgáfu fara eftir atvikum á lager eða bókasafn. Rafrænt lokaeintak af útgefnu efni má varðveita á máli, ef snið skjalsins er heimilt í skjalavörslukerfinu. Gengið er frá útgefnu prentefni í skjalaöskjur og því raðað í skjalageymslu. Útgefið efni og munir eru því hluti af málasafni en ekki sérstakur skjalaflokkur en er raðað fyrir utan málasafn. Staðsetning efnisins verður **Skjalavörslukerfi og varðveislueintök**.

5.8 Vinnugögn

Í þessari handbók er fjallað um skjalaflokkinn **málasafn**.

Þegar fjallað er um vinnugögn í handbókinni er átt við vinnugögn sem verða til við **afgreiðslu mála**.

Fjallað er um vinnugögn í 8. gr upplýsingalaga.

8. gr. Vinnugögn.

Vinnugögn teljast þau gögn sem stjórnvöld eða lögaðilar skv. 2. og 3. gr. hafa ritað eða útbúið til eigin nota við undirbúning ákvörðunar eða annarra lykta máls. Nú eru gögn afhent öðrum og teljast þau þá ekki lengur til vinnugagna nema þau hafi einvörðungu verið afhent eftirlitsaðila á grundvelli lagaskyldu.

Til vinnugagna teljast einnig eftirtalin gögn, enda fullnægi þau að öðru leyti skilyrðum 1. mgr.:

1. gögn sem berast milli stjórnvalda þegar eitt stjórnvald sinnir ritarastörfum eða sambærilegum störfum fyrir annað,
2. gögn sem unnin eru af nefndum eða starfhópum sem stjórnvöld hafa sett á fót með formlegri ákvörðun og fastmótuðu hlutverki,
3. gögn sem send eru milli aðila skv. 2. tölul. og annarra stjórnvalda þegar starfsmenn þeirra eiga þar sæti.

Prátt fyrir 5. tölul. 6. gr. ber að afhenda vinnugögn ef:

1. þar kemur fram endanleg ákvörðun um afgreiðslu máls,

2. þar koma fram upplýsingar sem stjórnvaldi er skylt að skrá skv. 1. mgr. 27. gr.,

3. þar koma fram upplýsingar um atvik máls sem ekki koma annars staðar fram,

4. þar kemur fram lýsing á vinnureglum eða stjórnsýsluframkvæmd á viðkomandi sviði.¹⁰

Vinnuskjöl sem rituð eru til eigin afnota, svo og skjöl sem fara á milli deilda, skrifstofa eða að öðru leyti á milli starfsmanna hjá sama stjórnvaldi **á ekki að skrá inn á mál.**

Sú undantekning er á því að ef skjölin hafa að geyma endanlega ákvörðun um afgreiðslu máls eða upplýsingar sem ekki verður aflað annars staðar frá.

Ef vinnugögn hafa orðið til við afgreiðslu máls, og starfsfólk telur ástæðu til að varðveita gögnin, skal gera minnisblað sjá **6.3.10 Skráningaratriði - Samskipti /Minnisblað** á málið þar sem fram kemur hvar vinnugögnin eru varðveitt.

5.8.1 Vinnusvæði – Teams, Onedrive og sameign

Teams, Onedrive og sameign eru **vinnusvæði** þar sem við getum t.d.:

- unnið að skjalagerð með samstarfsfólk okkar og jafnvel utanaðkomandi fólk t.d. ráðgjöfum eða starfsfólk annarra stofnana
- setið fundi
- átt samskipti á spjallþráðum
- átt símtöl

Athugið að skjöl sem unnið er með á vinnusvæði, sem varða mál með efnislegum hætti skal skrá og varðveita í málasafni/skjalavörsłukerfi.

Skjalavörsłukerfið er staðurinn fyrir gögn sem á að varðveita til langframa. Gögnunum verður skilað í vörsluútgáfu til Þjóðskjalasafns.

Það er góð vinnuregla að merkja gögn á vinnusvæðunum með málsnúmeri.

5.9 Stofnun mála

Allt starfsfólk Þjóðskjalasafns hefur heimild til að stofna mál. Móttaka bréfpósts er í höndum skjalastjóra sjá nánar **7.1 Móttaka bréfpósts og erinda.**

¹⁰ Upplýsingalög 140/2012, 8.gr.

Þjár tegundir af málum eru notuð sjá nánar **6.3.3.5 Tegund máls***. Mælt er með að nota *Almennt mál* að svo miklu leyti sem auðið er.

5.9.1 Viðskiptavinir (málsaðilar)

Til að stofna mál er farið í sjónarhornið *Viðskiptavinir* og þar er leitað eftir heiti viðskiptavinar. Ekki er hægt að ljúka stofnun máls nema málsaðili (hér viðskiptavinur) hafi verið valinn. Sá aðili sem er upphafsmaður erindis þ.e. sendir inn eða móttetur erindi er málsaðili. Þjóðskjalasafn er oft málsaðili mála sem eru stofnuð vegna innanhúsverkefna eða þegar sams konar erindi eru send til margra aðila t.d. bréf til allra héraðsskjalasafna.

Sjónarhornið *Viðskiptavinir* inniheldur upplýsingar um bæði lögaðila og einstaklinga. Ef málsaðilinn finnst ekki í viðskiptavinum þá þarf að stofna nýjan viðskiptavin. Í viðskiptavinum er hægt að velja annað hvort að stofna *Nýtt fyrirtæki* eða *Nýr einstaklingur* eftir því sem við á sjá

Mynd 2.

Mynd 2: Nýtt fyrirtæki – nýr viðskiptavinur

The screenshot shows a software interface with a blue header bar containing the text 'Almennt' and 'Hjálp'. Below the header, there are two icons: a house icon labeled 'Nýtt fyrirtæki' and a person icon labeled 'Nýr einstaklingur'. A section titled 'Nafn starfsmanns' contains a tree view of contacts. The 'OneCRM' node is expanded, showing several sub-nodes: 'Viðskiptavinir' (which is highlighted with an orange background), 'Óvirkir - Viðskiptavinir', 'Starfsstöðvar', and 'Tengiliðir'. Below this, a collapsed node 'Greiningar viðskiptavina' is visible. To the right of the tree view, there are standard file operations buttons: a circular arrow for refresh, a downward arrow for copy, and a double downward arrow for move.

Í báðum möguleikum er tenging við Þjóðskrá með því að ýta á hnappinn *Þjóðskrá* sjá **Mynd 3** þar sem hægt er að fletta upp viðskiptavinum eftir nafni, kennitölu, heimlisfangi o.s.fr.v.

Mynd 3: Fletta upp viðskiptavini í Þjóðskrá

Nafn	Kennitala	Heimili	Staður
þjóðsagan um Gretti ehf.	5501033380	Engihjalla 8	Kópavogur
þjóðskjalasafn Íslands	7102691149	Pósthólf 5390	Reykjavík
þjóðskrá Íslands	6503760649	Borgartúni 21	Reykjavík

Ef við á er heimilt að skrá skammstöfun fyrir viðskiptavini í sviga fyrir aftan fullt nafn, í þeim tilgangi að gera skammstöfunina leitarbæra. Viðskiptavinir sem hafa verið lagðir niður, hætt starfsemi eða fengið nýtt nafn, má ekki eyða úr málsaðilaskránni. Ef viðskiptavinur fær nýtt nafn skal stofna nýjan viðskiptavin fyrir nýja heitið þannig að viðskiptavinur finnist bæði undir nýja og gamla heitinu. Rétt er að skrá skýringu í sviga fyrir aftan heiti ef breytingar verða á heiti viðskiptavinar sjá **Mynd 4**.

Mynd 4: Viðskiptavinur – breytingar á heiti viðskiptavinar

Ekki er hægt að ljúka skráningu á málsaðila nema með því að skrá nafn og kennitölu viðskiptavinar. Mikilvægt er að skrá og auðkenna einstaklinga eftir kennitölu, til þess að tryggja örugga persónugreiningu, þ.e. að mál séu skráð á rétta einstaklinga. Notkun kennitölu er heimil samkvæmt lögum um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018.

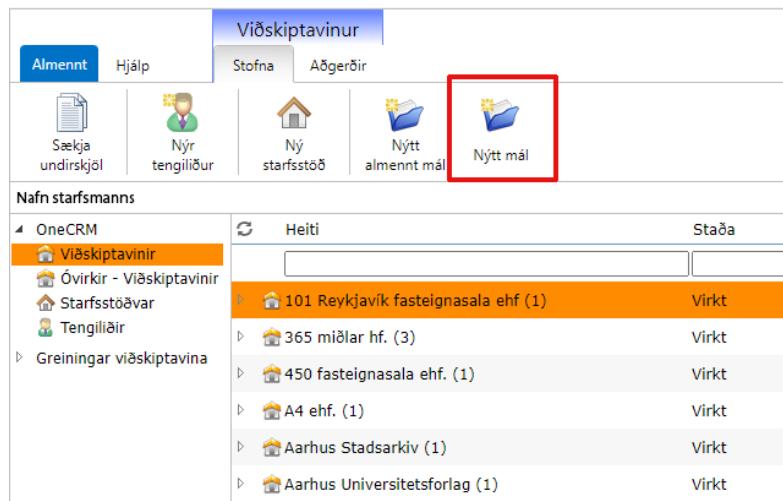
Erlenda aðila og félagasamtök sem ekki hafa kennitölu í þjóðskrá má skrá með gervikennitölu. Gervikennitala er kölluð fram með því að smella á hnappinn *Sækja dummy kt.* á aðgerðarstíkunni sjá **Mynd 6**.

Gagnlegt er að skrá samskiptaupplýsingar t.d. símanúmer og netfang en það er ekki nauðsynlegt. Til að færa upplýsingarnar frá leitarglugganum (til hægri) yfir í þann vinstri þarf að ýta á litla táknið fyrir framan nafn viðskiptavinar. Til að vista upplýsingar um viðskiptavin er ýtt á *Vista og loka*.

5.9.2 Stofna mál á viðskiptavin (málsaðila)

Til að stofna mál á málsaðila (viðskiptavin) þarf notandi að vera í viðskiptavinar sjónarhorninu sjá **Mynd 5**. Áður en nýtt mál er stofnað skal athuga hvort búið sé að stofna mál um sama erindi á sama viðskiptavin. Ef ekki þá velur notandi *Nýtt mál*. Þegar valið er *Nýtt mál*, þá er verið að stofna mál með því að nota málasniðmát sjá **5.9.3 Málasniðmát**. Ef ekki er til málasniðmát fyrir viðkomandi mál skal velja *Nýtt almennt mál*, en þá þarf að fylla út allar upplýsingar handvirkta. Alltaf skal kanna fyrst hvort til sé málasniðmát fyrir viðkomandi mál áður en það er stofnað.

Mynd 5: Viðskiptavinur - stofna nýtt mál

The screenshot shows the 'Viðskiptavinur' application window. At the top, there are tabs: 'Almennt' (selected), 'Hjálp', 'Viðskiptavinur' (highlighted in blue), 'Stofna' (selected), and 'Aðgerðir'. Below these are four icons: 'Sækja undirskjöl', 'Nýr tengiliður', 'Ný starfsstöð', and 'Nytt almennt mál' (highlighted with a red box). The main area is titled 'Nafn starfsmanns' and shows a tree view under 'OneCRM': 'Viðskiptavinir' (selected) has children 'Óvirkir - Viðskiptavinir', 'Starfsstöðvar', and 'Tengiliðir'; 'Greiningar viðskiptavina' is collapsed. To the right is a table titled 'Heiti' with columns 'Heiti' and 'Staða'. It lists several entries: '101 Reykjavík fasteignasala ehf (1)' (Virk), '365 miðlar hf. (3)' (Virk), '450 fasteignasala ehf. (1)' (Virk), 'A4 ehf. (1)' (Virk), 'Aarhus Stadsarkiv (1)' (Virk), and 'Aarhus Universitetsforlag (1)' (Virk).

Á **Mynd 6** er skráning máls hafin á málsaðilanum Þjóðskjalasafn Íslands. Þegar málsaðili hefur verið valinn og skráning málsins hafin er hægt að velja bæði tengdan aðila og tengilið með því að fara í *Tengdir aðilar*. Hafa ber í huga að tengiliðir úreldast, það er því ekki ætlast til að notendur eyði miklum tíma í skráningu tengiliða. Lögð er áhersla á að stofna viðskiptavini fremur en tengiliði. Þegar mál er stofnað er það komið í ábyrgð þess einstaklings sem er ábyrgðaraðili málsins sjá nánar **6.3.2.3 Ábyrgðaraðili***. Í kaflanum **6.3 Skráning mála** er fjallað um þau atriði sem er skylda að skrá um mál og sömuleiðis þau atriði sem er valfrjálst að skrá. Þegar farið hefur verið yfir skráningaratriði máls og skráningin staðfest með *Vista og loka* er málið tilbúið og sést nú sem nýjasta málið í sjónarhorninu *Málaskrá*.

Mynd 6: Finna viðskiptavin í Þjóðskrá

Nafn	Kennitala	Heimili	Staður
Bjóðskjalasafn Íslands	7102691149	Pósthólf 5390	Reykjavík

Ef mál er skráð á starfsmann og hann telur að málið eigi ekki að vera á hans ábyrgð ber honum að tilkynna það til skjalastjóra svo hægt sé að flytja málið yfir á réttan starfsmann.

5.9.3 Málasniðmát

Skjalastjóri fer yfir skráningu, flokkun, aðgang og verklag við vinnslu mála með notendum og í framhaldi af því er hægt að skrá málasniðmát í kerfið. Málasniðmát felur það í sér að búið er að forskrá málið þannig að fyrirfram er búið að skilgreina flest skráningaratriði málsins. Með málasniðmátnum sparast tími, skráning verður samræmdari og endurheimt betri.

5.10 Mál í vinnslu

Þegar mál hefur verið skráð er það komið í ábyrgð þess einstaklings sem er skráður fyrir því. Á meðan mál er í vinnslu er það á ábyrgð þeirra starfsmanna sem skráðir eru fyrir því að skrá á málið þau skjöl sem myndast við úrlausn verkefnisins og nauðsynlegt er að varðveita. Það geta verið bréf, minnisblöð, tölvupóstssamskipti, skýrslur, útsend bréf o.s.frv. Efni símtala, funda og viðtala sem geta skipt miklu við úrvinnslu mála skal starfsmaður skrá í skjalavörslukerfi.¹¹ Hafa ber hugfast að það er ekki form skjals sem ræður því hvort ber að varðveita skjalið heldur efnisinnihald skjalsins.

Ef mögulegt er má mynda skjöl í skjalavörslukerfinu, það sparar tíma en hentar ekki við vinnslu allra mála. Mikilvægt er að gæta að því að varðveita endanlegar og réttar útgáfur skjala.

¹¹ Upplýsingalög 140/2012, 27. gr.

5.11 Lokun mála

Ábyrgðaraðili máls ber ábyrgð á því að fara vel yfir málið og málsgögn þess og færir síðan stöðu málsins í *Lokið*.

Ef mál hefur verið lengi á bið og ef það líða 6-12 mánuðir eða meira frá síðustu samskiptum þá má setja minnisblað á málið og loka því. Þegar og ef gögnin berast, þá má annað hvort enduropna málið eða stofna nýtt mál og tengja við gamla málið, eftir því sem við á. Ef hafa orðið tímabilaskipti í milltíðinni þá er stofnað framhaldsmál.

Áður en starfsfólk færir málið í stöðuna *Lokið* er ætlast til þess að það fari yfir málið eftir neðangreindum gátlista:

- eru öll skjöl sem tilheyra málinu komin inn á málið?
- fylgja málinu skjöl á pappír sem skila þarf til skjalastjóra?
- eru skráningaratriði skjala málsins rétt? Sjá nánar **6.4 Skráning málsgagna**
- eru dagsetningar/móttökudagsetningar skjala réttar? Sjá nánar **6.4.4.1**

Skráningaratriði málsgagna – Móttökudagsetning*

- er efnislína málsins skýr og lýsandi fyrir efni málsins? Sjá nánar **6.1 Heiti mála***
- er ástæða til að lagfæra efnislínur skjalanna á málinu? Muna að leysa úr skammstöfunum. Sjá nánar **6.2 Heiti málsgagna (Efni skjals*)**
- er ástæða til að vísa í vinnuskjöl? Sjá nánar **5.8 Vinnugögn**
- er ástæða til að útbúa minnisblað til að skýra tiltekin atriði nánar? Sjá nánar **6.3.10**

Skráningaratriði - Samskipti /Minnisblað

- er málsaðili réttur? Sjá nánar **5.9.1 Viðskiptavinir (málsaðilar)**
- eru aukamálsaðilar tengdir? Sjá nánar **6.3.7 Skráningaratriði máls – Tengdir aðilar**
- þarf að tengja málið við annað mál? Sjá nánar **6.3.8 Skráningaratriði máls – Tengd mál**
- þarf að hreinsa út Reminder tilkynningar og óþarfa skjöl af málinu? Sjá nánar **6.3.2.4 Tímamörk**

Ábyrgðaraðili getur eytt skjöldum sem hann hefur myndað en hann getur ekki eytt máli.

Skjalastjóri getur gert mál óvirkt ef þurfa þykir.

Ef skjöl máls eru á pappír þarf að koma þeim til skjalastjóra sem gengur frá þeim í málasafn.

Þegar ábyrgðaraðili hefur yfirfarið tiltekið mál og málsgögn setur hann málið í stöðuna *Lokið*.

Allt starfsfólk geta enduropnað mál sem hafa stöðuna *Lokið*.

5.12 Mál fært í skjalasafn

Skjalastjóri ber ábyrgð á að fylgjast með stöðu mála í skjalavörslukerfinu. Sjá nánar **3.3 Ábyrgð starfsfólks**.

Þegar mál hefur fengið stöðuna *Lokið* gengur skjalastjóri endanlega frá málinu í skjalasafn. Við frágang mála sem hafa fengið stöðuna *Lokið* er farið yfir eftirfarandi atriði:

- er efnislína málsins skýr og lýsandi fyrir efni málsins?
- er málið flokkað á réttan málalykil?
- er málið sett á rétt málasniðmát?
- er skráning málsins í samræmi við sambærileg mál?
- er þörf á að skrá efnisorð?
- er málsaðili réttur?
- eru aukamálsaðilar tengdir?
- þarf að tengja málið við annað mál?
- eru skráningaratriði málsins rétt?
- staða málsins er færð í *Fært í skjalasafn*

Þegar mál hefur fengið stöðuna *Fært í skjalasafn* er ekki hægt að gera neinar breytingar á málinu þ.e. málið er læst fyrir breytingum. Skjalastjóri getur enduropnað mál sem hafa stöðuna *Fært í skjalasafn*.

Ef skjöl málsins eru á pappír gengur skjalastjóri frá skjölunum í örklagi og prentar út forsíðu málsins og leggur hana efst í örkinu.

Skjölum hvers máls er raðað í dagsetningarröð í örklagi, elstu skjölin neðst en nýjustu skjölin efst. Arkir eru merktar með málsnúmeri og málalykli. Málum er síðan raðað eftir málalykli í málasafn og innan málalykla í málsnúmeraröð.

6 Skráning mála og málsgagna

6.1 Heiti mála*

Við skráningu á heiti máls, er gott að styðjast við leiðbeiningar sem koma fram á bls. 32 í leiðbeiningarriti Þjóðskjalasafns Íslands, *Frágangur, skráning og afhending pappírsskjala*.¹²

Heiti mála þurfa að vera bæði lýsandi og samræmd. Mikilvægt er að heiti málsins sé skýrt og að **efnislínur sambærilegra mála á séu skráðar með sambærilegum hætti**.

Þegar málum eru gefin heiti er best að nota málasniðmát (sjá 5.9.3 Málasniðmát) þegar mál er stofnað, að svo miklu leyti sem mögulegt er, til að tryggja samræmingu.

Eftirfarandi gildir um skráningu mála:

- nöfn, heiti og stikkorð sem lýsa efni máls skal rita í nefnifalli og aðgreina þau með bandstriki, þar á eftir má skrifa nánari lýsingu eftir þörfum. Stundum eru notaðir svigar t.d. utan um ártöl eða skammstafanir
 - dæmi
 - eftirlit og ráðgjöf – Málalykill – Nafn afhendingarskylds aðila
 - afgreiðslufundir grisjunarbeiðna ár
 - afhending ár-númer – Heiti safns
 - afhending ár-númer – Nafn einstaklings (fæðingarár – dánarár) starfsheiti
 - grisjunarbeiðni – Nánari upplýsingar um beiðni
 - fyrirspurn – Lögreglumál – Dómsmál – Nánari lýsing eftir þörfum
 - vottorð um námsferil – Nafn skóla
- forðast skal að nota undirstrik „_“ í málsheitum því þá eru minni líkur á að málið finnist við leit
- forðast skal að nota skammstafanir¹³, ef þarf að nota skammstafanir þá er skal leysa úr þeim fyrst og skrifa síðan skammstöfunina í sviga svo hægt sé að leita eftir henni
 - dæmi
 - eftirlit og ráðgjöf – Málalykill – Listaháskóli Íslands (LHÍ)
- dagsetningar skal rita á eftirfarandi formi: dd.mm.áááá, sem dæmi 01.04.2022

¹² Frágangur, skráning og afhending pappírsskjala: Reglur og leiðbeiningar fyrir ríkisstofnanir. Fylgiskjal 2 - Ábendingar um frágang á geymsluskrám, bls. 32. Slóð: <http://skjalasafn.is/files/docs/Fragangur-pappirsskjala-final.pdf>

¹³ Skjalastjóri heldur skrá utan um þær skammstafanir sem ekki hefur verið leyst úr og lætur þær fylgja með í vörsluútgáfu.

- ártöl skal rita á eftirfarandi formi: áááá
- tilvísunarnúmer yfir í önnur kerfi skal skrá á sama hátt og númerin eru skráð í þeim kerfum sem þau tilheyra. Sem dæmi er afhendingarnúmer ritað á eftirfarandi formi áááá-nr þ.e. 2022-5
- efnislínur starfsmannamála, einstakra starfsmanna, eiga að hefjast á orðinu Trúnaðarmál. Það sama á við um önnur mannauðsmál eins og starfsauglýsingar
 - dæmi
 - Trúnaðarmál – Starfsmannamappa – Nafn starfsmanns
 - Trúnaðarmál – Auglýst starf – Heiti starfs sem auglýst er
- efnislínu máls (heiti máls) má ekki rita með hástöfum (e. CAPS LOCK)

6.2 Heiti málsgagna (Efni skjals[★])

Efnislína/heiti málsgagna þarf að vera lýsandi fyrir efni skjalsins/málsgagnsins og jafnvel framvindu málssins. Góð regla er að byrja línumála á formi málsgagnsins og lýsa síðan efnisinnihaldinu. Æskilegt er að **efnisínur sambærilegra erinda séu skráðar með sambærilegum hætti**. Sjá nánar lista yfir algengustu heiti skjala **13 Fylgiskjal – Heiti málsgagna**.

Dæmi:

- Undirrituð grisjunarbeiðni
- Svarbréf varðandi málalykil
- Tilkynning um ...
- Minnisblað varðandi ...

Athugið að skjöl sem eru sett inn í rafrænt gagnasafn handvirkta, t.d. skönnuð skjöl, skal gefa lýsandi og samræmd heiti miðað við efni skjals. Sjá einnig

Tafla 1: Heiti málsgagna – dæmi um hvað er í lagi og hvað ekki.

Dæmi um skjal sem er ekki í lagi:

- Scan03122021.pdf
Þetta skjal þarf að endurnefna og gefa lýsandi heiti

Dæmi:

- Úrskurður og svar - Tilkynning um gagnasafn - OneCrm - 40-2021.pdf

Heiti skjala skulu hafa bókstafi. Ekki skal gefa málsgögnum heiti sem innihalda eingöngu tölustafi, jafnvel þótt nöfnin séu tilvísun í t.d. safnmark (t.d. 2002 B 70). Setja skal lýsandi heiti um efni skjalsins framan við safnmarkið.

Dæmi um skjal sem er ekki í lagi:

- 2002 B_70
Þetta skjal þarf að endurnefna og gefa lýsandi heiti

Dæmi:

- Útlán – Forsætisráðuneytið – 2002 B 70

Viðhengi í tölvupósta halda sínum upprunalegum heitum, þar sem tölvupósturinn sjálfur telst vera nægjanlegt lýsigagn fyrir viðhengið. Hins vegar ef viðhengið er síðan sett handvirkta inn í málið og það hefur ekki lýsandi heiti, skal bæta lýsandi heiti innan hornklofa.

Dæmi:

- Scan03122021 [Undirrituð grisjunarbeiðni]
- Notendahandbók skjalavistun LSNE [Löggreglustjórinn á Norðurlandi eystra] nóv 2021.pdf

Forðast skal að nota undirstrik „_“ í heitum málsgagna því það torveldar leit.

Forðast skal að nota skammstafanir.¹⁴ Hér að ofan var málsgagn sem innihélt skammstöfun móttekið og þá þurfti að leysa úr skammstöfuninni.

Ef þarf að nota skammstafanir í heitum málsgagna þá skal leysa úr þeim fyrst og skrifa síðan skammstöfunina í sviga svo hægt sé að leita eftir henni.

Dæmi:

¹⁴ Skjalastjóri heldur skrá utan um þær skammstafanir sem ekki hefur verið leyst úr og lætur þær fylgja með í vörsluútgáfu.

- Beiðni um samþykki fyrir skjalageymslu – Íslenskar orkurannsóknir (ÍSOR)
Þá sést hvert upprunalega heitið var, en einnig er lýsandi heiti til staðar sem hægt er að leita eftir.

Tafla 1: Heiti málsgagna – dæmi um hvað er í lagi og hvað ekki

Aðgerð	Dæmi um heiti sem er í lagi	Dæmi um heiti sem er ekki í lagi
Skönnuð skjöl	Úrskurður og svar – Tilkynning um gagnasafn – OneCrm – 40-2021.pdf	Scan03122021.pdf
Heiti skjala – verður að innihalda bókstafi	Útlán – Forsætisráðuneytið – 2002 B_70 2002 B 70	2002 B_70
Viðhengi sett handvirkta inn í mál	Scan03122021 [Undirrituð grisjunarbeiðni]	Scan03122021.pdf
Viðhengi sett handvirkta inn í mál	Notendahandbók skjalalistun LSNE [Lögreglustjórinn á Norðurlandi eystra] nóvember 2021.pdf	Notendahandbók skjalalistun LSNE nót 2021.pdf
Leysa úr skammstöfunum, bæta skammstöfun innan sviga ef hún þarf að vera leitarbær	Beiðni um samþykki fyrir skjalageymslu – Íslenskar orkurannsóknir (ÍSOR)	Beiðni um samþykki fyrir skjalageymslu – ÍSOR

6.3 Skráning mála

Erindi og verkefni allra sviða Þjóðskjalasafns, sem falla undir framangreinda skilgreiningu á skjalaflokknum málasafn, á að skrá sem mál í One.

Allir notendur skjalavörslukerfisins hafa heimild til þess að skrá mál og skjöl.

Erindi sem berast beint til starfsfólks getur það því skráð sjálft eða sent til skjalastjóra til skráningar.

Erindi sem berast með pósti og/eða á almenn netföng safnsins eru skráð samdægurs, sjá kaflann:

7.1 Móttaka bréfpósts og erinda.

Skylt er að skrá stjörnumerktu atriðin , þ.e. ekki er haegt að ljúka skráningu nema þau séu til staðar. Skjalavörslukerfið býr sjálfkrafa til þau atriði sem merkt eru með tveimur stjörnum. Önnur

skráningaratriði eru valfrjáls en skjalastjóri gengur ekki frá máli í stöðuna **Fært í skjalasafn** nema að lokinni yfirferð á þessum skráningaratriðum.

Skráningaratriði mála nýtast til að endurheimta mál með skjótum hætti. Með þeim er hægt að fá yfirsýn yfir tölfraði og stöðu einstakra mála.

Í 3. gr. reglna um skráningu mála og málsgagna nr. 85/2018 kemur fram að færa skulu í skrá upplýsingar um mál til auðkenningar og endurheimtar þeirra. Að lágmarki skal skrá eftirfarandi upplýsingar um mál:

- dagsetningu þegar mál er stofnað
- auðkenni í skjalaflokkunarkerfi
- auðkenni máls
- málsaðila
- heiti máls

Einnig er æskilegt að fram komi upplýsingar um málstegund, tímafresti, ábyrgðaraðila máls og aðgangsstýringar.

Í One uppfylla eftirfarandi svæði þessi atriði:

- ***dagsetning máls*** Dagsetningu þegar mál er stofnað sjá **6.3.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál**
- ***málalykill*** Auðkenni í skjalaflokkunarkerfi sjá **6.3.2.2 Málalykill***
- ***málsnúmer*** Auðkenni máls sjá **6.3.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál**
- ***málsaðili*** sjá **5.9.1 Viðskiptavinir (málsaðilar)**
- ***heiti*** Heiti máls sjá **6.1 Heiti mála***
- ***tegund máls*** Málstegund sjá **6.3.3.5 Tegund máls***
- ***tíamörk máls*** Tímafresti sjá **6.3.2.4 Tímamörk**
- ***ábyrgðaraðili*** Ábyrgðaraðili máls: sjá **6.3.2.3 Ábyrgðaraðili***
- ***öryggi*** Aðgangsstýringar sjá **6.3.5 Skráningaratriði máls – Öryggi**
- ***verk*** sjá nánar **6.3.6 Skráningaratriði máls – Verk máls**

Starfsfólk, sem ekki er skráð sem aðili að máli en ætti að hafa vitneskju um erindið, skal upplýst um það. Það er hægt að gera með því að senda viðkomandi starfsmanni tengil á málið eða bæta viðkomandi við sem viðtakanda skjals um leið og skjal er skráð.

Í næstu köflum er þeim atriðum sem hægt er að skrá um mál lýst.

6.3.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir mál

Stjörnumerktu atriðin eru þau skylduatriði sem nauðsynlegt er að skrá.¹⁵ Atriði merkt með tveimur stjörnum býr skjalavörlukerfið til sjálfkrafa. Önnur atriði eru valfrjáls en mælt er með sem ítarlegastri skráningu því góð skráning auðveldar endurheimt. Ábyrgðaraðili máls ber ábyrgð á því að skráningaratriðin séu rétt, sjá nánar **5.11 Lokun mála**. Skjalastjóri gengur ekki frá máli í stöðuna *Fært í skjalasafn* nema fara yfir þessi skráningaratriði, sjá **5.12 Mál fært í skjalasafn**.

Eftirfarandi atriði skrást sjálfkrafa:

- **málsnúmer****
 - málsnúmer skráir kerfið sjálfkrafa og því er ekki hægt að breyta. Málsnúmerið er sjö stafa númer, þar sem fyrstu tveir standa fyrir ár, næstu tveir fyrir mánuð og síðustu þrír eru hlaupandi númer (ef eru mörg mál, þá geta síðustu stafirnir endað sem fjögurra stafa númer og verður þá númerið átta stafa í heildina).
 - dæmi 2204001 sem er fyrsta málið sem er stofnað í aprílmánuði árið 2022
 - óheimilt er að skrá málsgagn inn í skjalavörlukerfið nema tengja það við málsnúmer, þ.e. engin ótengd málsgögn/skjöl eru leyfð í skjalavörlukerfinu
 - óheimilt er að eyða málum og málsnúmerum úr skjalavörlukerfinu. Ef það þarf að gera mál óvirk, t.d. vegna þess að það þarf að sameina tvö mál eða mál hefur verið tvískráð, skal hafa samband við skjalastjóra. Skjalastjóri er sá eini sem hefur heimild til að gera mál óvirk. Mál er gert óvirk með eftirfarandi hætti
 - málsaðili: Ónotað númer
 - efnislína: Ónotað númer
 - málalykill: 0.11.0 Gæða- og skjalastjórnun almennt
 - staðsetning: Skjalavörlukerfi
 - svið: Óvirk mál (eingöngu notað af skjalastjóra)
- **dagsetning máls****
 - er sú dagsetning þegar mál er stofnað. Kerfið skráir hana sjálfkrafa og henni er ekki hægt að breyta
- **dagsetning afgreiðslu****

¹⁵ Reglur um skráningu mála og málsgagna afhendingarskylda aðila (nr. 85/2018).

- kerfið myndar þessa dagsetningu þegar mál er fært í stöðuna **Lokið** sjá nánar
- Mynd 7.** Ekki er hægt að breyta dagsetningunni. Hægt er að kalla fram upplýsingar um hvenær máli var lokið í stofnupplýsingar máls/breytingasaga/staða

Mynd 7: Skráningaratriði máls - Breytingarsaga - Dagsetning breytingar (dagsetning afgreiðslu)

The screenshot shows the One software interface with the following details:

- Header:** Stofnað af: [redacted] Nafn starfsmanns: [redacted] Dags: 19.1.2021 10:11:38
Uppfært af: [redacted] Nafn starfsmanns: [redacted] Dags: 15.10.2021 10:13:34
- Almennt (General) section:** Buttons for Loka, Enduroagna, and Skrá inn.
- Vinnueftirlit ríkisins (National Audit Log):** Shows entry number 2101236 and a file icon.
- Breytingarsaga (Change History):**
 - Filter buttons: Staða (selected), Ábyrgðarmaður, Forgangur, Tímamörk, Heiti, Málalykill.
 - Text: Veldu fyrir hvaða svæði þú vilt skoða breytingarsögu.
 - Table of changes:

Dags. breytingar	Starfsmaður	Úrl. aðili	Staða	Tímamörk
15.10.2021 10:13	Nafn starfsmanns		Fært í skjalasafn	
19.02.2021 11:09	Nafn starfsmanns		Lokið	
19.01.2021 10:11	Nafn starfsmanns		Í vinnslu	
- Upplýsingar (Information) sidebar:**
 - Almennt
 - Flokkun
 - Annað
 - Efnisorð
 - Öryggi
 - Breytingarsaga** (selected)
 - Aðgerðasaga
- Tengd skjöl (Linked files) sidebar:**
 - Verk málsins (0)
 - Tengdir aðilar (0)
 - Tengd mál (1)
 - Athugasemdir (0)
 - Undirskjöl (3)** (selected)

6.3.2 Skráningaratriði máls – Almennt

Ef valið er að stofna *Nýtt mál* sjá **5.1 Hvenær á að skrá mál?**, þá er verið að stofna mál með málasniðmáti. Þá birtist eftirfarandi gluggi sjá **Mynd 8**. Þar þarf að velja *Flokkun*, sem er að mestu leyti eins og málalykillinn en einnig eru nokkur algeng atriði sem hægt er að velja eins og t.d. Mannauðsmál.

Mynd 8: Skráning máls eftir málasniðmáti - Flokkun

The screenshot shows the OneCRM software interface. At the top, there's a navigation bar with 'Almennt' and 'Loka' buttons. Below that is a user profile icon and the text 'Menntamálastofnun 5708150320'. A dropdown menu titled 'Veldu málasniðmát' is open, showing a list of categories under 'Flokkun'. The first item in the list is 'Málasniðmáti'.

- Flokkun:
- Málasniðmáti*
- 0 Stjórnun
- 1 Framkvæmd opinberrar skjalavörsli
- 2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskylda aðila
- 2.2 Eftirlit og ráðgjöf
- 3 Viðtaka skjala
- 4 Várðveisla
- 5 Upplýsingabjónusta
- 5.12 Kærur vegna aðgangstakmarkana
- 5.2-5.5 Útlán og millisafnalán
- 6 Miðlun
- 7 Rannsóknir og kennsla
- Fjármál - rekstur
- Héraðsskjalasofn
- Ljósmyndir Pjóðskjalasafns
- Mannauðsmál
- Stjórnarnefnd þí
- Stjórnun

Þegar búið er að velja *Flokkun*, þá er valið málasniðmátið sjá Mynd 9.

Mynd 9: Skráning máls með málasniðmáti - Velja málasniðmát

The screenshot shows the OneCRM software interface. The 'Flokkun' dropdown is set to '2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskylda aðila'. The 'Málasniðmáti' dropdown is open, showing a list of sub-categories under '2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskylda aðila'. The list includes various items such as 'Breyting á lögþundnum verkefnum afhendingarskylda aðila 2.13 (Niðurlagning, sameining, uppskipting)', 'Eftirlit - Abendingar og frumkvæðisathuganir á vanhöldum 2.6.2', and 'Rafraen gogn - Tilkynningar 2.9.1 - Gagnasafn (án skjala)'.

- Flokkun: 2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskylda aðila
- Málasniðmáti*
- Breyting á lögþundnum verkefnum afhendingarskylda aðila 2.13 (Niðurlagning, sameining, uppskipting)
- Eftirlit - Abendingar og frumkvæðisathuganir á vanhöldum 2.6.2
- Eftirlitsheimsóknir 2.6.2
- Eftirlitskannanir, eftirfylgni 2.6.2
- Eftirlitskannanir, framkvæmd 2.6.2
- Eftirlitskannanir, úrvínnsla 2.6.2
- Eftirlitskannanir, útgáfa og utsending 2.6.2
- Grisjun - Afgreiðslufundir grisjunarbeïðna 2.10.1
- Grisjun - Tilkynning um skráningu grisjaðra skjala 2.10.4
- Grisjunarbeïðnir 2.10.2
- Málatykkill, endurskoðun 2.8.2
- Málatykkill, samþykki 2.8.1
- Námskeið - Vottorð um þáttóku 2.4
- Námskeið fyrir afhendingarskylda aðila 2.3
- Rafraen gogn - Endurtilkynningar 2.9.2 - Gagnasöfn (án skjala)
- Rafraen gogn - Endurtilkynningar 2.9.2 - Gagnasöfn með skjólum
- Rafraen gogn - Ráðgjöf og úrvínnsla fyrir aðra - Tilkynningar 2.9.7 - Gagnasafn (án skjala)
- Rafraen gogn - Ráðgjöf og úrvínnsla fyrir aðra - Tilkynningar 2.9.7 - Gagnasöfn með skjólum
- Rafraen gogn - Tilkynningar 2.9.1 - Gagnasafn (án skjala)

Naest birtist eftirfarandi gluggi útfylltur sjá Mynd 10. Glugginn birtist óútfylltur ef valið var að stofna mál án málasniðmáts, þ.e. valið *Nýtt almennt mál*.

Mynd 10: Skráning mál - Almennt

The screenshot shows the One software interface with the 'Almennt' tab selected. The main window displays a search form for 'Menntamálastofnun' with the following fields:

- Heiti:** Grisjunarbejðni - Nánari upplýsingar um beiðni
- Staða:** Í vinnslu
- Tímamörk:** (empty field)
- Málalykill:** 2.10.2 Grisjunarbejðnir
- Starfsmenn:** Nafn: Nafn starfsmanns; Titill: skjalavörður; Hlutverk: Ábyrgðaraðili

On the right side of the interface, there are two sections:

- Upplýsingar:** A tree view showing categories: Almennt (selected), Flokkun, Annað, Efnisorð, Öryggi.
- Tengd gögn:** A list of associated data: Tengdir aðilar (0), Tengd mál (0), Athugasemdir (0).

Þegar stofnað er nýtt mál með málasniðmáti þá er skylda að fylla út reitinn *málasniðmát**.

Þegar málasniðmát er notað fyllast sum atriðin út sjálfkrafa, en önnur þarf að fylla út. Hér þarf þó að uppfæra heiti málsins. Hvort sem er notað málasniðmát eða ekki þá er skylda að fylla út stjörnumerkt reiti. Hér skal fylla út *heiti**, *stöðu** og *málalykil**.

Skylduatriðin á ofangreindum myndum eru:

- **málasniðmát*** sjá nánar **5.9.3 Málasniðmát**
- **heiti*** sjá nánar **6.1 Heiti mála***
- **staða*** sjá nánar **6.3.2.1 Staða máls***
- **málalykill*** sjá nánar **6.3.2.2 Málalykill***
- **ábyrgðaraðili** sjá nánar **6.3.2.3 Ábyrgðaraðili***

Eftirfarandi atriði er valfrjálst að skrá sjá **Mynd 10**:

- **tímamörk** Sjá nánar **6.3.2.4 Tímamörk**

6.3.2.1 Staða máls*

Mynd 11 sýnir þau atriði sem eru í boði fyrir stöðu máls.

Mynd 11: Skráningarátriði máls - Almennt - Staða máls

Eftirfarandi stöður máls eru í boði:

- ***enduropnað*** Ef þörf er að enduropna mál sem hefur verið lokið, þá er staða þess breytt í *Enduropnað*. Ef mál hefur verið *Fært í skjalasafn* getur eingöngu skjalastjóri enduropnað málið
- ***í vinnslu*** Sjálfgefið gildi fyrir mál þegar það er stofnað
- ***í bið*** Starfsfólk getur fært stöðu málsins *Í bið* þegar beðið er eftir viðbótarupplýsingum frá viðskiptavini (málsaðila)
- ***lokið*** Þegar starfsfólk lýkur málí þá færir það stöðu málsins í *Lokið*. Þegar mál hefur fengið stöðuna *Lokið* gengur skjalastjóri frá málínu, fer yfir það og breytir stöðunni í *Fært í skjalasafn*. Ef skjöl á pappír fylgja málínu gengur hann frá þeim í pappírsskjulasafn
- ***fært í skjalasafn*** Skjalastjóri færir mál sem er lokið úr stöðunni *Lokið/Lokið (framhaldsmál 01.04.2022)* yfir í *Fært í skjalasafn* eftir að hann hefur yfirfarið skráningarátrið málsins sjá nánar **5.12 Mál fært í skjalasafn**
- ***lokið (framhaldsmál 01.04.2022)*** Pessi staða er notuð til hagrædis við frágang mála við skil á milli skjalavörslutímabila og til að ná yfirsýn yfir þau mál sem þurfti að stofna framhaldsmál um. Þau mál sem var ekki lokið fyrir 01.04.2022 og þurfti að loka og að stofna sem framhaldsmál fá þessa stöðu

6.3.2.2 Málalykill*

Öll mál í skjalavörslukerfinu eru flokkuð eftir málalykli, hver málalykill hefur sérstakt málalykilsnúmer og heiti. Ekki er hægt að ljúka skráningu máls fyrr en málalykill hefur verið valinn.

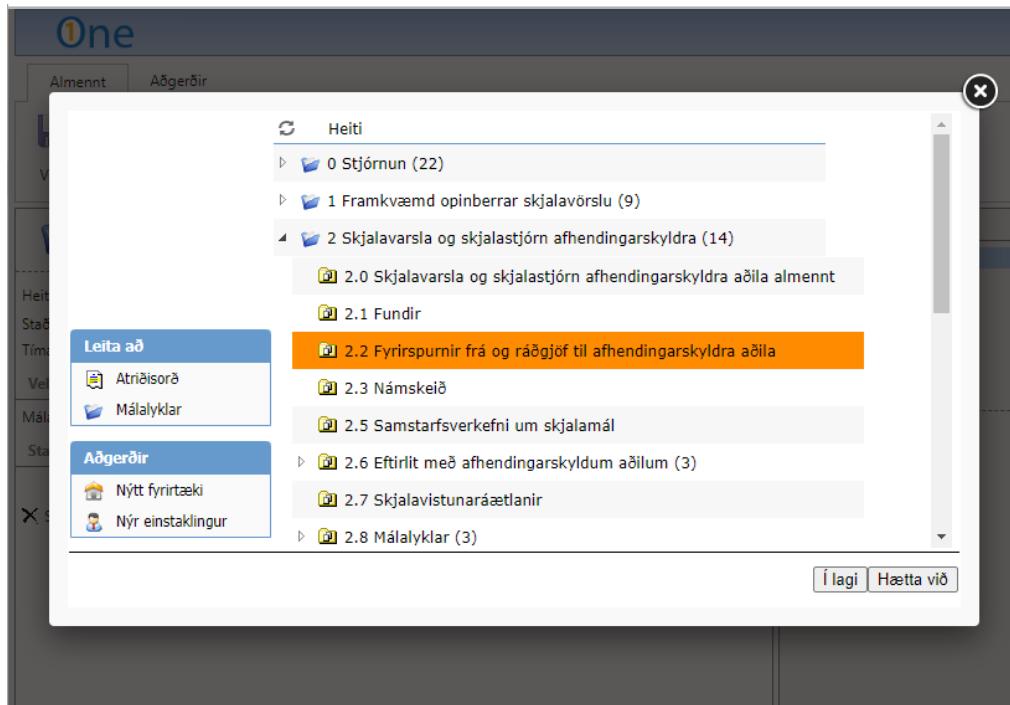
- **Mynd 12** sýnir hvernig á að velja málalykil þegar stofnað er *Nýtt almennt mál*, þ.e. án málasniðmáts
- **Mynd 13** birtist þegar ýtt er á *Velja málalykil*

Ef notandi er ekki viss um málalykilsnúmerið þá er hægt að biðja skjalastjóra um aðstoð. Hægt er að uppfæra málalykil á máli ef rangur málalykill hefur verið skráður.

Mynd 12: Skráningaratriði máls - Almennt - Velja málalykil – Nýtt almennt mál (án málasniðmáts)

The screenshot shows a software interface titled 'One'. At the top, there are two tabs: 'Almennt' (selected) and 'Aðgerðir'. Below the tabs is a toolbar with several icons: 'Vista', 'Vista og loka', 'Vista og nýtt', 'Loka', 'Tengja starfsmenn', 'Velja málalykil' (which is highlighted with a red box), and 'Breyta öruggi'. The main area contains a form for creating a new document. The form fields include: 'Heiti:' (Name:), 'Staða:' (Location:), 'Tímanórr:', and 'Málalykill:' (Category:). The 'Málalykill:' field is also highlighted with a red box. On the right side of the screen, there is a sidebar titled 'Upplýsingar' (Information) which lists categories: 'Almennt' (selected), 'Flokkun', 'Annað', 'Efnisorð', and 'Öruggi'. Below the sidebar is a section titled 'Tengd gögn' (Linked data) with three items: 'Tengdir aðilar (0)', 'Tengd mál (0)', and 'Athugasemdir (0)'.

Mynd 13: Skráningarátriði máls - Almennt - Velja málalykilsnúmer

Málalykill sjá nánar **Mynd 14**, yfirlykill, lykill og undirlykill. Skylda er að skrá yfirlykil því öll málalykilsnúmer hafa efnissvið (yfirlykil). Lyklar og undirlyklar eru skráðir eftir þörfum. Stjörnumerkut svæði er skylda að skrá.

Málalykill erfist úr máli. Málalykill skjals á alltaf að vera sá sami og málalykill málsins sem skjalið tilheyrir. Ekki er hægt að skrá skjal í kerfið nema tengja það tilteknu máli.

Mynd 14: Skráningarátriði máls - Flokkun

6.3.2.3 Ábyrgðaraðili*

Hægt er að skrá einn notanda sem ábyrgðarmann máls (sjá einnig **3.3 Ábyrgð starfsfólks**), einn notanda sem úrvinnsluaðila en marga notendur sem tengda starfsmenn/tengt starfsfólk. Ekki er hægt að ljúka skráningu máls nema einhver sé skráður ábyrgur fyrir málinu. Sjálfgefið er að sá notandi, sem skráir mál, komi upp sem ábyrgðaraðili en því getur skrásetjari breytt. Í sumum málasniðmáttum er búið að forskrá ábyrgðaraðilann. Til að bæta fleira starfsfólk við mál er valið *Tengja starfsmenn* sjá nánar **Mynd 15**.

Mynd 15: Skráningarátríði máls – Almennt – Starfsmenn - Hlutverk

Hér má sjá mismunandi hlutverk sem starfsfólk máls hefur:

- **ábyrgðaraðili** er sá sem ber ábyrgð á verkefninu. Þegar vinnslu máls lýkur á ábyrgðaraðili að fara yfir málið með gátlista og færa síðan stöðu málsins í **Lokið**. Sjá nánar **5.11 Lokun mála**
- **úrvinnsluaðili** er sá sem vinnur verkefnið
- **tengdur starfsmaður / Starfsmaður** eru þeir notendur sem þurfa að vera upplýstir um gang verkefnisins

Um leið og mál hefur verið skráð í skjalavörslukerfið berst tilkynning í tölvupósti frá kerfinu til starfsfólk sem skráð er á málið. Það er afar mikilvægt að notendur fylgist vel með öllum tilkynningum frá skjalavörslukerfinu, sjá einnig **6.3.9 Skráningarátríði - Tilkynningar** því þegar mál hefur verið skráð er það komið í þeirra ábyrgð.

Þegar skjalastjóri skráir mál fer skráning málsins og val á ábyrgðaraðila eftir verkefnum og þeim fagsviðum sem málið fellur undir.

6.3.2.4 Tímamörk

Við skráningu máls er hægt að stilla afgreiðslufrest/tímamörk málsins með því að ýta á dagatalið sjá nánar **Mynd 16**. Á verkefnaborði þeirra notenda, sem skráðir eru ábyrgir fyrir málinu, er hægt að fylgjast með hvenær afgreiðslufresturinn rennur út en ábyrgðaraðilar málsins fá ekki sjálfvirka tilkynningu frá kerfinu varðandi frestinn. Hins vegar er hægt að nota takkann *Ný eftirfylgni* fyrir áminningar, sjá nánar **Mynd 17**.

Aðgerðina *Ný eftirfylgni* er hægt að kalla fram fyrir tiltekið mál með því að merkja viðkomandi mál og velja aðgerðina *Ný eftirfylgni*.

Mynd 16: Skráningaratriði máls - Almennt - Tímamörk

Mynd 17: Skráningaratriði máls - Almennt - Ný eftirfylgni

6.3.3 Skráningaratriði máls – Flokkun

Skylduatriðin sem nauðsynlegt er að skrá um flokkun máls er eftirfarandi sjá **Mynd 14**:

- *yfirlykill** (*málalykill*) sjá nánar **6.3.2.2 Málalykill***
- *eðli afgreiðslu** sjá nánar **6.3.3.1 Eðli afgreiðslu***
- *geymslustaður skjala** sjá nánar **6.3.3.2 Geymslustaður skjala***
- *tegund máls** sjá nánar **6.3.3.5 Tegund máls***
- *deild* sjá nánar **6.3.3.6 Deild**
- *svið** sjá nánar **6.3.3.7 Svið***

Eftirfarandi atriði er valfrjálst að skrá:

- *lykill* (*málalykill*) sjá nánar **6.3.2.2 Málalykill***
- *undirlykill* (*málalykill*) sjá nánar **6.3.2.2 Málalykill***
- *forgangur* sjá nánar **6.3.3.3 Forgangur**
- *sérmerking* sjá nánar **6.3.3.4 Sérmerking**

6.3.3.1 Eðli afgreiðslu*

Mynd 18 sýnir eðli afgreiðslu.

Eðli afgreiðslu er eftirfarandi:

- *afgreiðslumál / Erindi / Fyrirspurnir* á við afgreiðslumál vegna lögbundinna verkefna
- *fundargögn* á við mál sem safna fundargerðum
- *innri verkefni* á við lögbundin verkefni sem verða til hjá safninu en falla ekki undir afgreiðslumál
- *ljósmyndir* á við ljósmyndir sem teknar eru af viðburðum í starfsemi Íþjóðskjalasafns og af skjalauppstillingum
- *til upplýsingar* á við mál sem ekki er nauðsynlegt að svara

Mynd 18: Skráningarátriði máls - Flokkun - Eðli afgreiðslu

6.3.3.2 Geymslustaður skjala*

Mynd 19 sýnir geymslustaður skjala. Geymslustaður segir til um hvar skjöl máls eru geymd. Eftirfarandi geymslustaðir eru fyrir málgögn (skjöl) *Skjalakerfi*, *Skjalakerfi* og *pappír*, *Skjalakerfi* og *vörlsludrif* og *Skjalakerfi* og *varðveislueintök*, sjá nánar **6.4.5.4 Skráningarátriði málgagna – Staðsetning***.

Mynd 19: Skráningarátriði máls - Flokkun - Geymslustaður skjala

6.3.3.3 Forgangur

Mynd 20 sýnir hvar starfsfólk getur skilgreint forgang. Hægt er að setja forgang máls sem *Áriðandi* þegar það á við.

Mynd 20: Skráningarátriði máls - Flokkun - Forgangur

The screenshot shows the 'One' software interface for managing data protection registers. At the top, it displays 'Sofnað af: Uppfært af: Nafn starfsmanns' and 'Dags: 6.4.2022 14:06:40'. Below this is a toolbar with icons for Vista, Vista og loka, Loka, Breyta Öryggi, Loka mál, Læsa mál, Tengja starfsmenn, Tengja aðila, Tengja mál, and Nýtt verk. The main area is divided into sections: 'Riksarkivet (Svíþjóð) 22041323', 'Málalykill', 'Undirlykill', 'Annað', and 'Tengd gögn'. The 'Tengd gögn' section contains dropdown menus for selecting related data, with 'Flokkun' highlighted in red in the sidebar.

6.3.3.4 Sérmerking

Mynd 21 sýnir sérmerkingu máls.

Trúnaðarmál stofnunarinnar og mál sem innihalda viðkvæmar upplýsingar¹⁶ teljast viðkvæm mál. Skráningarátriðin *Trúnaðarmál* og *Persónuupplýsingar* eru notuð á þessi mál, eftir því sem við á. Í 33. gr upplýsingalaga nr. 140/2012 er lýst hvernig aðgangur skal vera að gögnum í rannsóknarskyni

„Ef gögn stjórnvalds hafa að geyma viðkvæmar persónuupplýsingar, eins og þær eru skilgreindar í lögum um persónuvernd og [vinnslu]¹⁷ persónuupplýsinga, eða ef miðlun felur í sér sérstaka hættu á að farið verði í bága við réttindi og frelsi skráðra aðila, skal stjórnvald afla samþykkis Persónuverndar áður en það miðlar upplýsingum. Persónuvernd setur nánari reglur um leyfisskylduna og getur ákveðið að skylda til að afla leyfis falli brott þegar settar hafa verið almennar reglur og öryggisstaðlar sem fylgja skuli við slíka miðlun.

Stjórnvald getur sett aðgangi skv. 1. mgr. skilyrði. Skilyrðin skulu byggð á sjónarmiðum um eðli þeirra upplýsinga sem veittur er aðgangur að og tilgangi sem umsókn um aðgang byggist á. Stjórnvald getur sett sem skilyrði að:

¹⁶ Mál sem innihalda viðkvæmar persónuupplýsingar samkvæmt ákvæðum laga nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga eða mál sem sanngjarnt er og eðlilegt að leynt fari.

1. upplýsingum um einkamálefni, þ.m.t. fjárhagsmálefni, sé ekki miðlað áfram,
2. ekki sé haft samband við einstaklinga sem nefndir eru í gagni eða skyld- og venslamenn þeirra,
3. gagn verði ekki birt í heild,
4. ekki verði tekið afrit af gagni,
5. upplýsingar sem veittur er aðgangur að verði ekki birtar í rannsóknarniðurstöðum á persónugreinanlegan hátt.“

Sjá einnig kafla 6.3.5 Skráningaratriði máls – Öryggi.

Mynd 21: Skráningaratriði máls - Flokkun - Sérmerking

6.3.3.5 Tegund máls*

Mynd 22 sýnir tegund máls.

Eftirfarandi tegundir mála eru í notkun:

- **almennt mál** er notað fyrir öll venjuleg mál, önnur en *Safnmál*
- **safnmál** er skráð á mál sem safna skjölum í ákveðinn tíma, t.d. eitt ár. Með því að skrá þetta atriði á mál er með auðveldum hætti hægt að kalla fram öll safnmál, t.d. í upphafi árs þegar stofna þarf safnmál fyrir nýtt ár eða við skil skjalavörlutímabila. Þegar skráð er safnmál er góð regla að tengja málið við málið frá árinu áður, til hagræðis fyrir notendur

- *safnumál fyrir allt skjalavörlutímabilið* er skráð á mál sem eru í vinnslu allt skjalavörlutímabilið og flytja þarf skjöl þess yfir á nýtt mál á nýju tímabili. Dæmi um slík mál eru starfsmannamál

Mynd 22: Skráningarátriði máls - Flokkun - Tegund máls

6.3.3.6 Deild

Mynd 23 sýnir svæðið *Deild* sem er notað yfir fagsviðin.

Fagsviðin eru eftirfarandi:

- fræðsla og rannsóknir
- gagnaskil og eftirlit
- húsnæðisstjórn
- skráning
- stafræn endurgerð
- upplýsingaþjónusta
- varðveisla

Mynd 23: Skráningarátriði máls - Flokkun - Deild

One

Stofnað af: Nafn starfsmanns Dags: 6.4.2022 14:06:40
Uppfært af: Dags:

Almennt Aðgerðir

Vista Vista og loka Loka Breyta öryggi Loka mál Læsa mál Tengja starfsmenn Tengja aðila Tengja mál Nytt verk

Riksarkivet (Svíþjóð)
22041323

Málalykill

Yfirlýkill*: 1 Framkvæmd opinberrar skjalavörlu

Lykill: 1.6 Samstarf

Undirlykill: 1.6.2 Samskipti ríkisskjalasafna

Annað

Eðli afgreiðslu*: Afgreiðslumál / Erindi / Fyrirspurnir

Geymslust, skjalar*: Skjalakerfi

Tegund máls*: Almennt mál

Forfangur:

Sérmerking:

Deild: **Flokkun**

Svið*: Fræðsla og rannsóknir
Gagnaskil og eftirlit
Húsnaðisstjórn
Skráning
Stafraen endurgerð
Upplýsingabjónusta
Varðveisla

Upplýsingar

- Almennt
- Flokkun**
- Annað
- Efnisorð
- Öryggi
- Breytingarsaga
- Aðgerðasaga

Tengd gögn

- Verk málsins (0)
- Tengdir aðilar (0)
- Tengd mál (0)
- Athugasemdir (0)
- Undirskjöl (5)

6.3.3.7 Svið*

Mynd 24 sýnir skráningarreitinn *Svið* þar sem hægt er að velja það svið sem málið tilheyrir. Mikilvægt er að skrá þetta atriði við skráningu mála því með því móti er hægt að taka saman yfirlit yfir stöðu mála á tilteknu sviði. Ef ekki er hægt að skilgreina málið á ákveðið svið þá ber að velja atriðið *Pvert á svið*.

Mynd 24: Skráningaratriði máls - Flokkun - Svið

6.3.4 Skráningaratriði máls – Annað

Mynd 25 sýnir önnur atriði sem hægt er að skrá um mál. Yfirleitt er þetta ekki notað. Þó eru undantekningar, t.d. ef settur er texti í athugasemdir þegar nauðsynlegt er að koma sérstökum athugasemdum á framfæri vegna málsins.

Í reitinn athugasemdir er hægt að skrá atriði sem eiga við málið í heild sinni. Það geta verið t.d. minnisatriði fyrir ábyrgðaraðila málsins eða útskýring á ferli þess. Formlegar athugasemdir er æskilegra að skrá á minnisblað frekar en í þennan athugasemdareit.

Mynd 26 sýnir hvernig hægt er að sjá efnisorð mála. Til að setja efnisorð á mál þarf að velja *Breyta efnisorðum* og þá birtist **Mynd 27** sem sýnir hvernig er hægt að finna efnisorð til að setja á mál.

Mynd 25: Skráningarátriði máls - Annað

The screenshot shows the One software interface for document screening. At the top, it displays 'Stofnað af: One' and 'Dags: 1.4.2022 11:10:23'. Below this is a toolbar with various icons: Vista, Vista og loka, Loka, Breyta öryggi, Loka máli, Læsa máli, Tengja starfsmenn, Tengja aðila, Tengja mál, and Nýtt verk. A red box highlights the 'Loka' icon.

The main area shows a document titled 'Bjóðskjalasafn Íslands 2204778'. It contains fields for Kennitala (7102691149), Netfang, Fjárháðun (0), Flytja í sýn, Upphafsdagsetning, and Athugasemdir. The Athugasemdir section notes '8000 stafir eftir.'

The right sidebar has sections for 'Upplýsingar' (Information) and 'Tengd gögn' (Linked data). The 'Upplýsingar' section includes a tree view with 'Annað' selected. The 'Tengd gögn' section lists items like 'Verk mál einsins (0)', 'Tengdir aðilar (0)', etc.

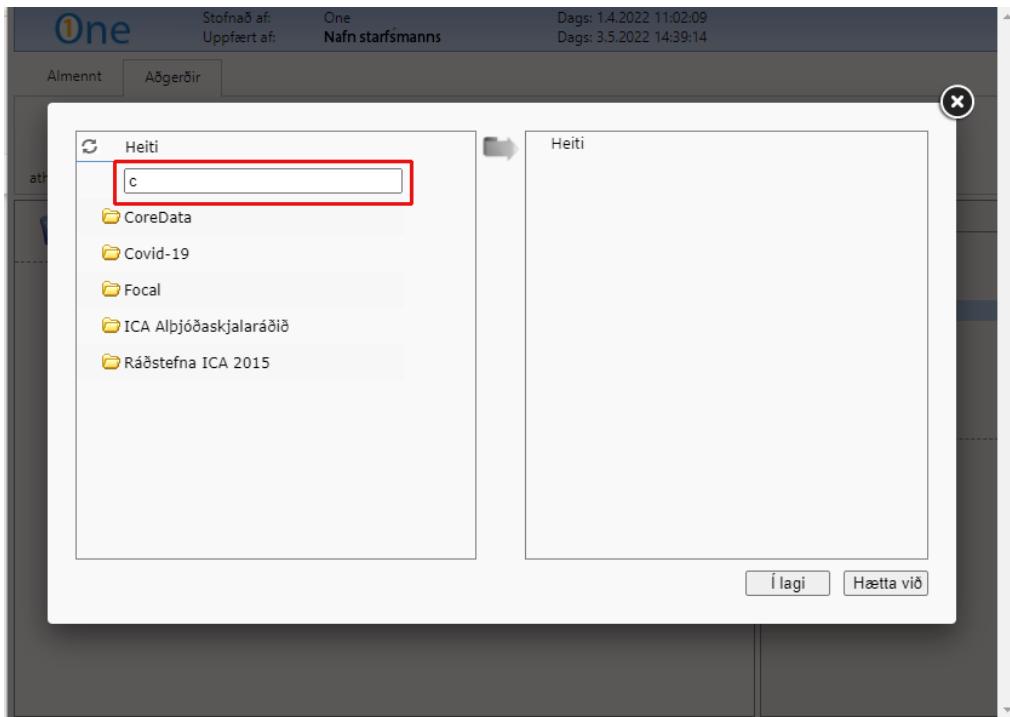
Mynd 26: Skráningarátriði máls - Efnisorð

The screenshot shows the One software interface for document screening. At the top, it displays 'Stofnað af: Uppfært af: One Nafn starfsmanns' and 'Dags: 1.4.2022 11:02:09 / Dags: 3.5.2022 14:39:14'. Below this is a toolbar with icons: Skrá athugasemdir, Breyta málsmiðmáti, Breyta málalykli, Breyta efnisorðum (highlighted with a red box), Upptára málssáðila, and Uppfára efnisorð. A red box highlights the 'Breyta efnisorðum' icon.

The main area shows a document titled 'Fjármála- og efnahagsráðuneytið 2204513'. It contains sections for 'Efnisorð' (with Covid-19 listed) and 'Yfirefnisorð'.

The right sidebar has sections for 'Upplýsingar' (Information) and 'Tengd gögn' (Linked data). The 'Upplýsingar' section includes a tree view with 'Efnisorð' selected. The 'Tengd gögn' section lists items like 'Verk mál einsins (0)', 'Tengdir aðilar (0)', etc.

Mynd 27: Skráningarátriði máls - Efnisorð - Finna efnisorð

Mál í skjalavörlukerfinu eru flokkuð eftir málalykli. Málalykillinn er byggður upp á flokkun eftir efni en í undantekningartilfellum á flokkun eftir formi. Þar sem aðeins er hægt að flokka hvert mál á einn tiltekinn lykil getur verið gott að skrá einnig efnisorð í samræmi við efni málsins. Efnisorðinu eða efnisorðunum er þá ætlað að víkka út möguleikann á að endurheimta málið. Efnisorð gefa því nýja leitarvídd að efni mála í skjalavörlukerfinu. Ekki er mikið notast við efnisorð í skjalavörlukerfinu.

Við val á efnisorðum er stuðst við kerfisbundinn efnisorðalykil sem aðgengilegur er á vef Landsbókasafns–Háskólabókasafns <https://lykilsbra.landsbokasafn.is>

Skjalastjóri sér um skráningu efnisorða þegar hann gengur frá máli í stöðuna *Fært í skjalasafn*, við skráningu máls eða við skráningu skjala á málið.

6.3.5 Skráningarátriði máls – Öryggi

Í kerfinu er hægt að stýra aðgangi að málum, skjölum og málalyklum. Ef aðgangi að máli er stýrt erfist öryggið niður á skjöl þess máls. Mælt er með því að stýra aðgangi að málum í heild en ekki stökum skjölum eða málalyklum. Það auðveldar utanumhald. Æskilegast er einnig að aðgangsstýra málum eftir aðgangshópum en ekki einstökum notendum, annars getur reynst erfitt og tímafrekt að gefa nýju starfsfólki aðgang að eldri málum. Skjalastjóri ber ábyrgð á að stofna aðgangshópa og öryggissniðmát.

Almenna reglan er sú að aðgangur að málum er ekki takmarkaður.

Málum sem innihalda viðkvæmar persónuupplýsingar er aðgangsstýrt með tilliti til ákvæða laga nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Öll meðferð og vinnsla persónuupplýsinga hjá Þjóðskjalasafni er í samræmi við grundvallarsjónarmið og reglur um persónuvernd.

Aðgangur er einnig takmarkaður við upplýsingar sem sanngjarnt er og eðlilegt að leynt fari sjá 6. gr. upplýsingalaga nr. 2012/140.

„Réttur almennings til aðgangs að gögnum tekur ekki til:

1. fundargerða ríkisráðs og ríkisstjórnar, minnisgreina á ráðherrafundum og gagna sem tekin hafa verið saman fyrir slíka fundi,
2. gagna sem útbúin eru af sveitarfélögum, samtökum þeirra eða stofnunum og varða sameiginlegan undirbúning, tillögugerð eða viðræður þessara aðila við ríkið um fjárhagsleg málefni sveitarfélaga,
3. bréfaskipta við sérfróða aðila [í tengslum við réttarágreining eða] ^o til afnota í dómsmáli eða við athugun á því hvort slíkt mál skuli höfðað,
4. gagna sem tengjast málefnum starfsmanna, sbr. 7. gr.,
5. vinnugagna, sbr. 8. gr.“

Aðgangur er þá takmarkaður við þá sem þurfa að vinna með upplýsingarnar eða þurfa að ganga að þeim starfs síns vegna.

Við skráningu starfsmannamála í skjalavörslukerfi skal skrá **Trúnaðarmál** fremst í efnislínu. Þetta er varúðarráðstöfun því ef aðgangsstýringar bregðast þá er auðljóst að sjá að um trúnaðarmál er að ræða.

Vakin er athygli á því að ef starfsfólk fær fyrir mistök aðgang að máli, sem það á ekki að hafa aðgang að og málið er merkt **Trúnaðarmál**, þá hefur starfsfólk ið ekki heimild til að skoða málið. Umsvifalaust ber að tilkynna slík mistök til skjalastjóra. Alltaf er hægt að rekja í aðgerðasögu máls hverjir hafa skoðað málsgögnin.

Ef enginn öryggishópur er valinn verður málið opið öllum notendum skjalavörslukerfisins.

Mynd 28 sýnir hvernig hægt er að setja mismunandi aðgangsstýringar á mál. Hægt er að velja *Breyta öruggi* til að setja annan aðgang. Oft eru líka aðgangsstýringar tengdar málasniðmátunum, sjá nánar **5.9.3 Málasniðmát**.

Mynd 28: Skráningarátriði máls - Öryggi

The screenshot shows the One software interface with the following details:

- Top Bar:** Stofnað af: One, Uppfært af: one, Dags: 1.4.2022 11:08:51, Dags: 1.4.2022 11:08:52.
- Toolbar:** Almennt, Aðgerðir, Vista, Vista og loka, Loka, Breyta öryggi (highlighted), Loka mál, Læsa mál, Tengja starfsmenn, Tengja aðila, Tengja mál, Nýtt verk.
- Left Sidebar:** Spektra ehf. 2204730, Lesaðgangur, Skriffaðgangur, Öryggisaðgangur, Rafræn skjalavarsla.
- Table:**

Heiti	Titill	Deild
Starfsmaður 1	framkvæmdastjóri rekstrar - í leyfi	skrifstofa rekstrar
Starfsmaður 2	framkvæmdastjóri rekstrar	skrifstofa rekstrar
Starfsmaður 3	sérfræðingur í rafrænni skjalavörslu og skjalavörslu	skrifstofa skjalavörslu og skjalastjórnar
Starfsmaður 4	skjalavörður	skrifstofa skjalavörslu og skjalastjórnar
Starfsmaður 5	þjóðskjalavörður	þjóðskjalavörður
Starfsmaður 6	aðstoðarbjóðskjalavörður	skrifstofa skjalavörslu og skjalastjórnar
Starfsmaður 7	skjala- og upplýsingastjóri	skrifstofa rekstrar
Starfsmaður 8		skrifstofa skjalavörslu og skjalastjórnar
- Right Sidebar:** Upplýsingar (Information) with sections: Almennt, Flokkun, Annað, Efnið, Öryggi (highlighted), Breytingarsaga, Aðgerðasaga.

6.3.6 Skráningarátriði máls – Verk máls

Það er valfálst að skrá *Verk máls*.

Þetta skráningarátriði tilheyrir skráningu verkefna á mál. Verk getur verið t.d. að ákveðið skjal eigi að berast inn í málið. Til að skrá verk á mál er farið í Verk og fasar og þar er hægt að skrá annað hvort nýjan verkfosa eða nýtt verk eftir því sem við á, sjá Mynd 29.

Mynd 29: Skráningarátriði mála - Verk máls

The screenshot shows the One software interface with the following details:

- Top Bar:** Almennt, Hjálp, Stofna, Aðgerðir, Verk og fasar (highlighted), Skilakerfi.
- Toolbar:** Nýr verkfasi, Nýtt verk (highlighted).
- Left Sidebar:** Nafn starfsmanns, Mitt One, Min mál (highlighted), Min mál í bíó, Min loknu mál, Min mál í skjalsafni, Tilkynningar, Min verk, Skjöl til vinnslu, Min skjöl, Min skjöl - flokkar, Áskrift, Min sjónarhorn, Sjónarhorn.
- Table:**

Málsnúmer	Heiti	Fyrirtæki	Staða	Hlutverk	Dags
2204044	Prufumál fyrir skjalastjóra - Vírkni í One o.fl.	þjóðskjalasafn Íslands	I vinnslu	Ábyrgðaraðili	01.04.2022

Mynd 30 sýnir hvaða verk eru skráð á mál.

Mynd 30: Skráningarátriði máls – sjá hvaða verk eru skráð á mál

The screenshot shows the 'Mál' (Work) application interface. At the top, there is a navigation bar with tabs: 'Almennt', 'Hjálp', 'Stofna' (selected), 'Aðgerðir', 'Verk og fasar', and 'Skilakerfi'. Below the navigation bar is a toolbar with various icons: 'Sækja undirskjöl', 'Sækja verk', 'Ný mappa', 'Nýr tölvupóstur', 'Flytja inn skjöl (D-n-D)', 'Flytja inn skjal', 'Nytt bref', 'Nytt dreifibréf', 'Nytt minnisblað', 'Ný samskipti', 'Ný eftirfylgni', and 'Ný skjalaskráning'. The main area is titled 'Nafn starfsmanns' (Name of employee). It displays a list of work items under 'Mitt One'. The first item in the list is highlighted with an orange background and yellow border. The details for this item are shown in a table:

Málsnúmer	Helti	Fyrirtæki	Staða	Hlutverk	Dags
2204044	Prufum fyrir skjalastjóra - Vírknir One o.fl.	Bjöðskjalasafn Íslands	i vinnslu	Ábyrgðaraðili	01.04.2022

To the right of the table, there is a section titled 'Stofnupplýsingar' (Information about the source) containing a table of key details:

Málsnúmer	: 220404
Heiti	: Prufum
Málsaðili	: Þjóðskj
Kennitala	: 710269
Heilmilisfang	: Laugav
Staður	: 105 Re
Símanúmer	: 590 33
Staða	: í vinnsl
Forgangur	:
Tegund máls	: Almenn
Málasniðmát	: Eyða m sambar
Málaþyll	: 0.11.2
Eðli afgreiðslu	: Innri ve
Lokað dags	:
Tímanórk	:
Geymslustaður	: Skjalak
skjala	
Athugasemd	:
Öryggissniðmát	: Opið fy
Skráð dags	: 1.4.20
Hófundur	: Arna M

Below the information table, there is a section titled 'Starfsmenn' (Employees) with the text 'S. Andrea Ásgeirs dóttir | Áb...' and a red-bordered box containing two status messages:

- Fara yfir tæknileg gógn
- Útbúa notendahandbók

Pegar tiltekið skjal berst er hægt að merkja við verkið í þessum lista. Verk verða ekki færð í vörluútgáfu.

Mynd 31 sýnir hvernig hægt sé að fá lista yfir verk máls með því að velja *Sækja verk*. PEGAR tiltekið skjal berst er hægt að merkja við verkið í þessum lista. Verk verða ekki færð í vörluútgáfu.

Mynd 31: Skráningarátriði máls – Sækja verk

Verkfasi	Starfsmaður	Skjal	Timamörk	Lokið dags
Athuga hvort búið sé að samþykka malalykil	Nei		16.05.2022	
Fara yfir tilkynningu	Nei		16.05.2022	
Fara yfir tæknileg gögn	Nei			
Útbúa notendahandbók	Nei			

6.3.7 Skráningarátriði máls – Tengdir aðilar

Það er valfjálst að skrá *Tengda aðila*.

Þegar mál er stofnað verður að skrá það á ákveðinn málsaðila. Í sumum tilvikum eru málsaðilar fleiri en einn og í þeim tilvikum er hægt að tengja aukamálsaðila við málið. Það er gert með því að skrá þá sem *Tengda aðila*.

Ekki er hægt að velja tengda aðila þegar mál er stofnað. Til að bæta við tengdum aðila þarf að hægri smella á mál sem búið er að stofna og velja *Breyta færslu*, síðan er valið *Tengja aðila* **Mynd 32.**

Mynd 32: Skráningarátriði máls - Tengdir aðilar

The screenshot shows the One software interface. At the top, there are status bars for 'Stofnað af:' (Created by:), 'Nafn starfsmanns' (Name of employee), 'Dags: 8.4.2022 15:06:48', 'Uppfært af:', 'Nafn starfsmanns', and 'Dags: 11.4.2022 13:43:00'. Below this is a toolbar with buttons for 'Almennt' (General) and 'Aðgerðir' (Actions). The 'Aðgerðir' tab is selected. A red box highlights the 'Tengja aðila' (Connect contact) button. Other buttons include 'Vista' (View), 'Vista og loka' (View and close), 'Loka' (Close), 'Breyta önyggi' (Change lock), 'Loka máli' (Lock document), 'Læsa máli' (Read document), 'Tengja starfsmenn' (Connect employees), 'Tengja aðila' (Connect contact), 'Tengja mál' (Connect document), and 'Nýtt verk' (New work). On the left, there's a sidebar with 'Hugvit hf' and '22041354'. Below it, a list shows 'Viðskiptavinur' (Business partner) 'Lögreglustjórið á Austurlandi' and 'Tengiliður' (Connected person) 'Virk'. On the right, there are sections for 'Upplýsingar' (Information) and 'Tengd gög' (Connected document). The 'Tengd gög' section has a red box around the 'Tengdir aðilar (1)' item under 'Verk málsins (0)'.

6.3.8 Skráningarátriði máls – Tengd mál

Það er valfjálst að skrá *Tengd mál*.

Mál sem tengjast efnislega, er hægt að tengja saman, sjá **Mynd 33**. Það er hentugt og til hagræðis fyrir þá sem vinna með málin og getur auðveldað endurheimt.

Mynd 33: Skráningarátriði máls - Tengd mál

Málsnúmer	Málsheti	Málsaðili	Staða
22041172	Rafræn gögn - Tilkynning um rafrænt gagnasafn með (4)	Lögreglustjóriinn á Austurlandi	Lokið

Óæskilegt er að tengja mál við stök skjöl annarra mála. Ef tiltekið skjal á við tvö mál er æskilegra að skrá frumrit á annað málið en taka af því afrit og skrá afritið inn á mál númer tvö eða skrá frumritið inn á mál númer eitt en skrá óformlegt minnisblað inn á mál númer tvö. Á minnisblaðinu er vísað í skjalið og málsnúmer þess og tilgreind skýring á tengslum skjalsins við málið.

Þetta er t.d. gert ef tvö erindi af sitthvoru tagi berast sem tengjast sama málínu t.d. Fyrirspurn um grisjun og síðan grisjunarbeiðni. Þá er fyrst stofnuð fyrirspurnin og þegar grisjunarbeiðnin berst þá er stofnað nýtt mál og það tengt við fyrirspurnarmálið.

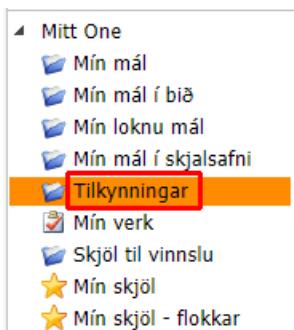
Hér eru nokkur dæmi um slík mál:

- Fyrirspurn um grisjun Grisjunarbeiðni
- Beiðni um afhendingu Afhendingarmál
- Undanþága vegna tilkynningu á gagnasafni Tilkynning um rafrænt gagnasafn
- Tilkynning um rafrænt gagnasafn Tæknileg gögn
- Fyrirspurn um málalykil Málalykill sendur inn til samþykktar

6.3.9 Skráningaratriði - Tilkynningar

Hægt er að sjá hverjir fá tilkynningar fyrir málsgögn, sjá nánar **Mynd 34**. Allt starfsfólk sem er skráð á mál fá tilkynningu frá skjalavörslukerfinu þegar skjal er skráð inn á málið.

Mynd 34: Tilkynningar

Nöfn ábyrgðaraðila og tengdra starfsmanna eiga að birtast sjálfkrafa undir Tilkynningar, sjá nánar

Mynd 35.

Mynd 35: Skráning málsgagna – Tilkynningar

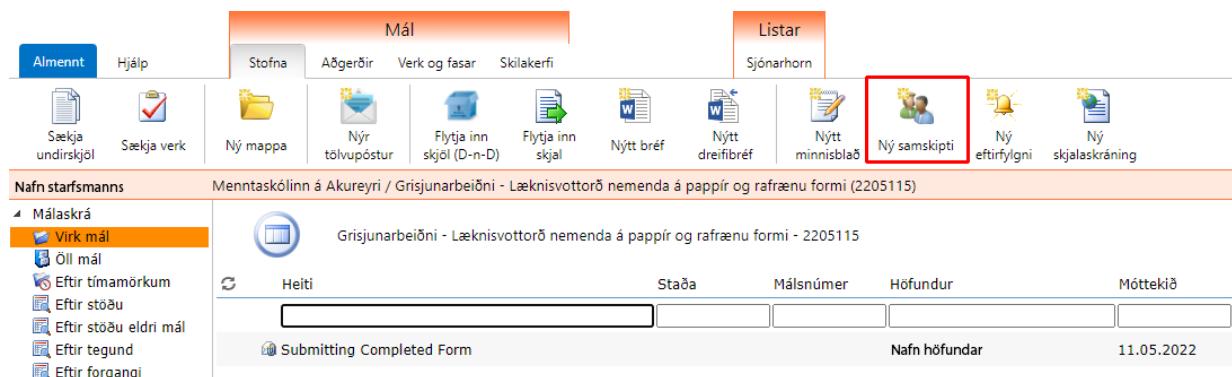
The screenshot shows a table with two columns. The left column lists 'Nafn' (Name) and 'Hlutverk' (Role). The right column lists 'Nafn starfsmanns 1', 'Nafn starfsmanns 2', and 'Nafn starfsmanns 3'. To the right of the table is a sidebar titled 'Upplýsingar' (Information) which includes a list of categories: Eigindi, Flekkun, Efnisorð, Athugasemdir, Útgáfusaga, Síða, and Tilkynningar (which is highlighted with a red box). Below this is a section titled 'Tengd skjöl' (Linked documents) with a link to 'Vinnuflæði (0)'.

Ætlast er til þess að þeir sem skrá skjal inn á mál hafi vakandi auga fyrir því hvort kerfið birti rétta aðila í þessum reit því það er afar óheppilegt ef skjal er skráð á mál án þess að starfsfólk málsins fái tilkynningu um innkomið skjal. Í þennan reit er hægt að bæta við fleiri starfsmönnum en skráðir eru á málið, t.d. í þeim tilvikum þegar upplýsa þarf annað starfsfólk en þá sem skráðir eru ábyrgir fyrir málinu um innkomið erindi.

6.3.10 Skráningaratriði - Samskipti /Minnisblað

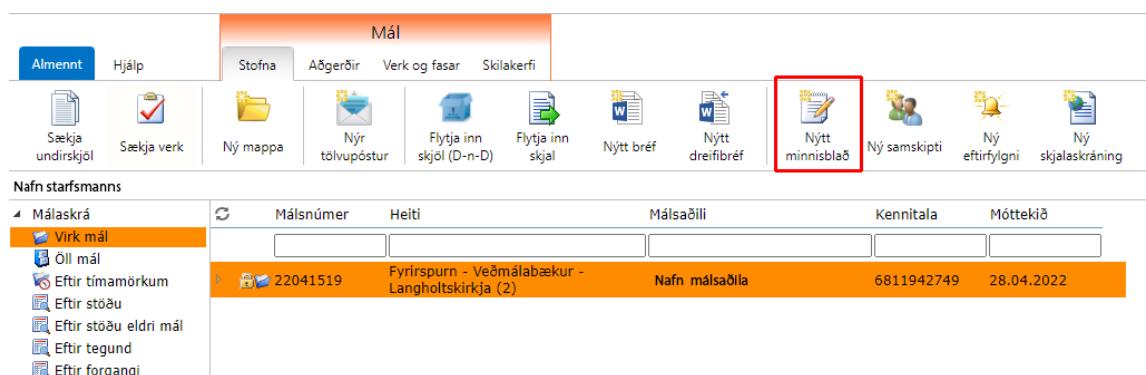
Þegar við á er hægt að skrá niður samskipti á mál til að varðveita upplýsingar um efni t.d. símtala eða heimsókna sjá nánar **Mynd 36**.

Mynd 36: Skráningaratriði málsgagna - Samskipti

Í sumum tilfellum hentar betur að búa til minnisblað, sjá Mynd 37.

Mynd 37: Skráningaratriði mál - Minnisblað

Í 27. gr. upplýsingalaga kemur fram:

27. gr. Skráning upplýsinga um málsatvik og meðferð mála.

Við meðferð mála **þar sem taka á ákvörðun um rétt eða skyldu manna** ber stjórnvöldum, og öðrum sem lög þessi taka til, að skrá upplýsingar um málsatvik sem veittar eru munnlega eða viðkomandi fær vitneskju um með öðrum hætti ef þær hafa þýðingu fyrir úrlausn máls og er ekki að finna í öðrum gögnum þess.

Sama á við um helstu ákvarðanir um meðferð máls og helstu forsendur áakvarðana, enda komi þær ekki fram í öðrum gögnum málsins.

[Stjórnvöld skulu að öðru leyti gæta þess að haldið sé til haga mikilvægum upplýsingum, m.a. um samskipti við almenning og önnur stjórnvöld, svo sem með skráningu fundargerða eða minnisblaða.]¹⁷⁾ Hið sama á við um lögaðila skv. 2. mgr. 2. gr. og 3. gr. að því leyti sem lög þessi taka til starfa þeirra.¹⁷⁾

¹⁷⁾ Upplýsingalög 140/2012, 27. gr.

6.4 Skráning málsgagna

Í 4. gr. reglna um skráningu mála og málsgagna nr. 85/2018 kemur fram að fára skal í skrá upplýsingar um málsgögn til auðkenningar og endurheimtar þeirra. Eftirfarandi upplýsingar skal að lágmarki skrá um málsgögn:

- fyrir móttokin skjöl, móttökudag
- dagsetningu skjals
- auðkenni í skjalaflokkunarkerfi
- fyrir innkomin og útsend skjöl, sendanda eða móttakanda skjals
- efni skjals
- auðkenni máls sem skjalið tilheyrir

Einnig er æskilegt að fram komi upplýsingar um geymslustað skjals. Athugið að skjöl teljast til málsgagna, en málsgögn geta líka verið á öðrum skráarsniðum t.d. hljóðskeið eða myndskeið.

Í One uppfylla eftirfarandi svæði þessi atriði:

- **móttökudagsetning** Fyrir móttokin skjöl, móttökudag, sjá **6.4.4.1 Skráningaratriði málsgagna – Móttökudagsetning***
- **dagsetning** Dagsetningu skjals, sjá **6.4.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn**
- **málalykill** Auðkenni í skjalaflokkunarkerfi, sjá **6.3.2.2 Málalykill***
- **sendandi** Fyrir innkomin og útsend skjöl, sendanda eða móttakanda skjals, sjá **6.4.4.2 Skráningaratriði málsgagna – Sendandi/móttakandi***
- **efni skjals** Efni skjals, sjá **6.2 Heiti málsgagna**
- **málsnúmer** Auðkenni máls sem skjalið tilheyrir, sjá **6.4.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn**
- **staðsetning** Geymslustaður skjals, sjá **6.3.3.2 Geymslustaður skjala***

Til að skrá upplýsingar um málsgögn þarf að hægri smella á málsgagnið/skjalið og velja *Eigindi skjals* sjá nánar **Mynd 38**.

Mynd 38:Skráning málsgagna - Eigindi skjals

Málsnúmer	Heiti	Málsaðili	Kennitala	Móttekið
2205114				
2205114	Grisjunarbeiðni - Undirskriftarlistar frá nemendum (1)	Menntaskólinn á Akureyri	4602695129	11.05.2022
2205114	Submitting Completed Form	Menntaskólinn á Akureyri		11.05.2022
		Opna yfirskjal Bæta í míni skjöl Áskrift Stilla öryggi skjals Eigindi skjals Afrita		

6.4.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn

Stjörnumerktu atriðin eru skylduatriði sem þarf að skrá í kerfið.¹⁸ Atriði merkt með tveimur stjörnum býr skjalavörlukerfið til sjálfkrafa. Ábyrgðaraðili máls ber ábyrgð á því að skráningarátriðin séu rétt, sjá nánar **5.11 Lokun mála**.

Eftirfarandi atriði skrást sjálfkrafa:

- **málsnúmer****
 - málsnúmer erfist úr máli. Öll skjöl verða að tilheyra ákveðnu máli og þar með málsnúmeri
- **dagsetning****
 - dagsetning skjals, sjá **Mynd 39**, er sú dagsetning sem birt er á skjalinu sem verið er að skrá. Skjalavörlukerfið birtir sjálfkrafa dagsetningu þess dags þegar skjalið er skráð en dagsetningunni er hægt að breyta til samræmis við dagsetningu skjalsins. Ekki er hægt að ljúka skráningunni fyrr en einhver dagsetning hefur verið tilgreind. Athugið að dagsetning skjals og móttökudagsetning skrást sjálfkrafa fyrir tölvupóst
- **myndunardagsetning****
 - myndunardagsetning tilgreinir hvenær skjalið var skráð inn í skjalavörlukerfið. Dagsetninguna myndar kerfið sjálft og henni er ekki hægt að breyta

¹⁸ Reglur um skráningu mála og málsgagna afhendingarskylda aðila (nr. 85/2018).

Mynd 39: Skráningarátriði málsgagna - Dagsetning skjals

6.4.2 Skráningarátriði málsgagna

Öll málsgögn/skjöl sem skráð eru í skjalavörslukerfið skal tengja við ákveðið mál/málsnúmer. Óheimilt er því að tengja stakt skjal við málsaðila eða tengilið.

Hægt er að flytja skjöl inn í kerfið sem eru undir 30 MB. Ef þörf er á að flytja stærri skjöl inn í kerfið þarf að hafa samband við skjalastjóra og fá heimild til að flytja inn stærra skjal.

Skylduatriðin fyrir skráningu málsgagna eru:

- **móttökudagsetning*** sjá nánar **6.4.4.1 Skráningarátriði málsgagna – Móttökudagsetning***
- **sendandi/móttakandi*** sjá nánar **6.4.4.2 Skráningarátriði málsgagna – Sendandi/móttakandi***
- **staðsetning*** (*geymslustaður skjals*) sjá nánar **6.4.5.4 Skráningarátriði málsgagna – Staðsetning***

Eftirfarandi atriði er valfrjálst að skrá um málsgögn:

- **skjalategund** sjá nánar **6.4.4.3 Skráningarátriði málsgagna – Skjalategund**
- **efnisflokkun skjals** sjá nánar **6.4.4.4 Skráningarátriði málsgagna – Efnisflokkun skjals**
- **fyrirtæki/stofnun** Þetta skráningarátriði á ekki við hjá Þjóðskjalasafni Íslands

- ***höfundur*** Á einungis við þegar útbúið er skjal í Word og þegar óformlegt minnisblað er skráð
- ***ytra númer skjals*** sjá nánar **6.4.4.5 Skráningaratriði málsgagna – Ytra númer skjals**
- ***sérmerking skjals*** sjá nánar **6.4.5.1 Skráningaratriði málsgagna – Sérmerking skjals**
- ***staða*** sjá nánar **6.4.5.3 Skráningaratriði málsgagna – Staða**
- ***tímamörk*** sjá nánar **6.4.5.2 Skráningaratriði málsgagna – Tímamörk**
- ***ábyrgðarmaður skjals*** (*ábyrgðaraðili*) sjá nánar **6.4.5.5 Skráningaratriði málsgagna – Ábyrgðamaður skjals**
- ***efnisorð skjala*** sjá nánar **6.4.6 Skráningaratriði málsgagna – Efnisorð**
- ***tilkynningar*** sjá nánar **6.3.9 Skráningaratriði - Tilkynningar**
- ***möppur fyrir skjöl*** Hægt er að skipuleggja skjöl máls í undirmöppum á máli
- ***birta í vefgátt*** sjá nánar **6.4.5.6 Skráningaratriði málsgagna – Birta í vefgátt**
- ***samskipti*** sjá nánar **6.3.10 Skráningaratriði - Samskipti**
- ***athugasemdir*** sjá nánar **6.4.7 Skráningaratriði málsgagna – Athugasemdir**

Fyrir tölvupósta er hægt að skrá *Nánar* en fyrir önnur skjöl er hægt að skrá eftirfarandi atriði: *Flokkun*, *Efnisorð* og *Útgáfusaga*.

Mynd 40: Skráningaratriði málsgagna - Skjöl

Upplýsingar
Eigindi
- Flokkun
- Efnisorð
- Athugasemdir
- Útgáfusaga
- Saga
- Tilkynningar
Tengd gögn
- Vinnuflæði (0)

Mynd 41: Skráningaratriði málsgagna - Tölvupóstar

Upplýsingar
Eigindi
- Nánar
- Athugasemdir
- Saga
- Tilkynningar
Tengd gögn

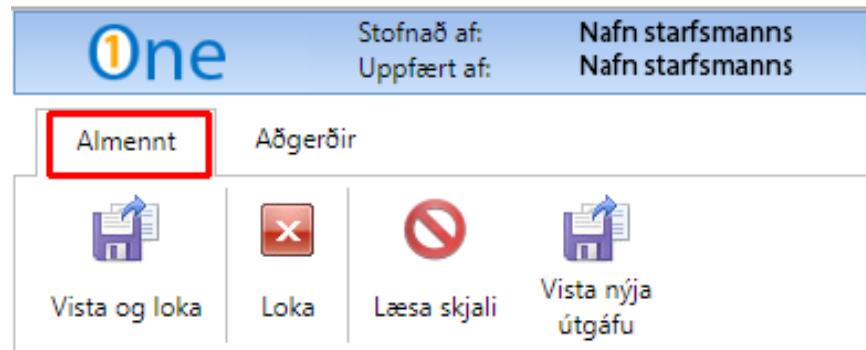
Mynd 40 sýnir hvaða upplýsingar er hægt að skrá um skjöl á meðan **Mynd 41** sýnir hvaða upplýsingar er hægt að skrá um tölvupósta. *Eigindi*, *Athugasemdir*, *Saga* og *Tilkynningar* er mögulegt að skrá fyrir bæði tölvupósta og önnur skjöl. Fyrir tölvupósta er hægt að skrá *Nánar* en fyrir önnur skjöl er mögulegt að skrá eftirfarandi atriði: *Flokkun*, *Efnisorð* og *Útgáfusaga*.

6.4.3 Skráningaratriði málsgagna – Almennt eða Aðgerðir

Allir fliparnir þ.e. *Eigindi*, *Flokkun*, *Efnisorð*, *Athugasemdir*, *Útgáfusaga*, *Saga*, *Tilkynningar* og *Vinnuflæði* (sjá nánar kaflana frá **6.4.4 til 6.4.9**) hafa flipana *Almennt* sjá **Mynd 42** og *Aðgerðir* sjá **Mynd 43**, það skiptir engu máli hvort skjalið sé tölvupóstur eða á öðru formi þ.e. pdf, Word, Excel, myndskeið eða hljóðskeið.

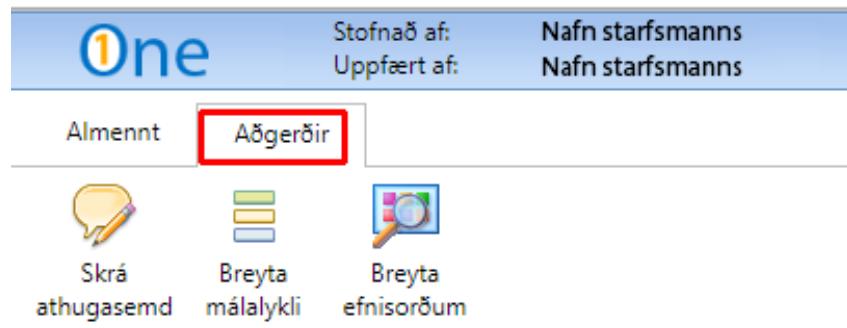
Í *Almennt* er hægt að velja að *Vista* og *loka* skjali, *Loka* skjali án þess að vista, *Læsa skjali* fyrir breytingum og *Vista nýja útgáfu* skjals.

Mynd 42: Skráningaratriði málsgagna - Almennt

Í *Aðgerðir* er hægt að *Skrá athugasemd* við skjal og *Breyta efnisorðum* skjals.

Mynd 43: Skráningaratriði málsgagna - Aðgerðir

6.4.4 Skráningaratriði málsgagna – Eigindi

Mynd 44 sýnir eigindi sem hægt er að skrá um tölvupóst og önnur skjöl.

Mynd 44: Skráningaratriði málsgagna - Eigindi

The screenshot shows the OneDrive web interface. At the top, there are navigation tabs for 'Almennt' and 'Aðgerðir'. Below these are three icons: 'Skrá athugasemd' (document icon), 'Breyta málalykli' (grid icon), and 'Breyta efnisorðum' (pencil icon). The main content area displays a document titled 'bjóðskjalasafn Íslands 2204225'. On the left, there's a form for sending the file, including fields for 'Nafn:' (Name: Kynning jafnréttisnefndar 2022.pptx), 'Skjalategund:' (File type: Innra skjal), 'Efni flokkur:' (Content category: Kynning / Glærur), 'Dagsetningar' (Delivery date: 5.5.2022), 'Móttökudagsetning' (Follow-up date: 5.5.2022), 'Höfundur:' (Sender: Nafn starfsmanns), and 'Ytra númer skjals' (External file number). To the right, a sidebar titled 'Upplýsingar' lists categories: 'Eigindi' (highlighted with a red box), 'Flokkun', 'Efnisorð', 'Athugasemdir', 'Útgáfusaga', 'Saga', and 'Tilkynningar'. Below this is a section titled 'Tengd gögn' (Linked data) with a link to 'Vinnuflæði (0)'.

Það er skylda að skrá eftirfarandi atriði:

- *nafn* sjá nánar **6.2 Heiti málsgagna (Efni skjals*)**
- *dags. skjals* (*dagsetning skjals*) sjá nánar **6.4.1 Skylduatriði sem skrást sjálfkrafa fyrir málsgögn**
- *móttökudagsetning* sjá nánar **6.4.4.1 Skráningaratriði málsgagna – Móttökudagsetning***
- *höfundur* sjá nánar **6.4.4.2 Skráningaratriði málsgagna – Sendandi/móttakandi***

Það er valkvætt að skrá eftirfarandi atriði:

- *skjalategund* sjá nánar **6.4.4.3 Skráningaratriði málsgagna – Skjalategund**
- *efnisflokkur* sjá nánar **6.4.4.4 Skráningaratriði málsgagna – Efnisflokkun skjals**
- *ytra númer skjals* sjá nánar **6.4.4.5 Skráningaratriði málsgagna – Ytra númer skjals**

6.4.4.1 Skráningaratriði málsgagna – Móttökudagsetning*

Móttökudagsetning eru sú dagsetning sem tilgreinir hvenær tekið var á móti skjalinu sjá **Mynd 45**. Alltaf skal skrá móttökudagsetningu fyrir móttokin skjöl. Athugið að dagsetning skjals og móttökudagsetning skrást sjálfkrafa fyrir tölvupóst.

Mynd 45: Skráningaratriði málsgagna - Móttökudagsetning

The screenshot shows the One software interface for managing documents. At the top, there are navigation tabs: 'Almennt' (General), 'Aðgerðir' (Actions), 'Skrá athugasemd' (Save draft), 'Breyta málalykli' (Change document type), and 'Breyta efnisorðum' (Change wordings). The main area displays a document titled 'Bjóðskjalasafn Íslands' with the identifier '2204225'. On the left, there are fields for 'Efni og flokkun': 'Nafn:' (Name: Starfsmann), 'Skjalategund:' (Document type: Efnisflokkur), 'Dagsetningar' (Date settings), 'Dags. skjals:' (Date of document: 5.5.2022), and 'Móttökudagsetning' (Arrival date: 5.5.2022). A red box highlights the arrival date field. On the right, there is a sidebar titled 'Upplýsingar' (Information) with sections for 'Eigindi' (Details), 'Flokkun', 'Efnisorð', 'Athugasemdir', 'Útgáfusaga', 'Saga', and 'Tilkynningar'. Below this is a 'Tengd gögn' (Linked data) section with 'Vinnuflæði (0)'.

6.4.4.2 Skráningaratriði málsgagna – Sendandi/móttakandi*

Alltaf á að skrá sendanda hvort sem skjalið er útsent eða innkomið. Rétt er að skrá málsaðila sem sendanda en ekki tengiliði eða einstaka starfsfólk máls.

Mynd 46 sýnir hvernig hægt er að leita eftir sendanda/móttakanda skjals, þá er einnig að leita annað hvort eftir fyrirtæki eða höfundi.

Mynd 46: Leita eftir sendanda/móttakanda

Heiti	Málsnúmer	Skjalanr.	Fyrirtæki	Höfundur	Móttekið
Fundir fagstjóra 4/2002 12.05.2022	22041485		þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	12.05.2022
Fundur 5 - 12.05.2022	2204008	3807	þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	12.05.2022
Fundur 10 - 16.5.2022	2204005		þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	10.05.2022
Styrkbeiðni 2022.xlsx	22041239		þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	10.05.2022
Fundir framkvæmdastjórnar 13 2022 10.05.2022	2204007	3790	þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	10.05.2022
Fundur 7 - 10.5.2022	2204009		þjóðskjalasafn Íslands	Nafn starfsmanns	09.05.2022

6.4.4.2.1 Sendandi/móttakandi tölvupósts

Mynd 47 sýnir hvernig höfundur tölvupósts (þ.e. sendandi eða móttakandi eftir því sem við á) skráist sjálfkrafa.

Mynd 47: Skráningarátriði málsgagna - Sendandi/móttakandi tölvupósts

One
Stofnað af:
Uppfært af:
Nafn starfsmanns
Nafn starfsmanns
Dags: 29.4.2022 15:25:53
Dags: 29.4.2022 15:25:53

Almennt	Aðgerðir			
þjóðskjalasafn Íslands 2204719				
Efni og flokkun				
Nafn: * RE <u>Heimild mánaðarins</u>				
Skjalategund: <input type="text"/>				
Efnisflokkur: <input type="text"/>				
Dagsetningar				
Móttökudagsetning: <input type="text" value="29.4.2022"/>				
Dags. skjals: * <input type="text" value="29.4.2022"/>				
Upplýsingar um sendandann				
Höfundur: <input type="text" value="Nafn starfsmanns"/>				
Ytra númer skjals <input type="text"/>				
Upplýsingar				
Eigindi (selected) <ul style="list-style-type: none"> - Nánar - Athugasemdir - Saga - Tilkynningar 				
Tengd gögn				

6.4.4.2.2 Sendandi/móttakandi skjals

Mynd 48 sýnir höfund eða sendanda skjals sem er innkomið. Hér er sendandi skjals Borgarholtskóli. Móttakandi skjals er Þjóðskjalasafn Íslands.

Mynd 48: Skráningarátriði málsgagna - Innkomið skjal - Sendandi

One

Stofnað af: Nafn starfsmanns Dags: 23.11.2021 16:12:17
Uppfært af: Nafn starfsmanns Dags: 23.11.2021 16:12:40

Almennt

Loka Enduropna Skrá inn

Borgarholtskóli
2111236

Efni og flokkun

Nafn*: Undirrituð grisjunarbeidiðni.pdf

Skjalategund: **Innkomið skjal**

Efnisflokkur: Beiðni

Dagsetningar

Dags. skjals*: 18.11.2021

Móttökudagsetning*: 23.11.2021

Upplýsingar um sendandann

Höfundur: **Þjóðskjalasafn Íslands**

Ytra númer skjals:

Upplýsingar

Eigindi

- Flokkun
- Efnisorð
- Athugasemdir
- Útgáfusaga
- Saga
- Tilkyningar

Tengd skjöl

Vinnuflæði (0)

Mynd 49 sýnir höfund eða sendanda skjals sem er útsent frá Þjóðskjalasafni Íslands. Móttakandi skjalsins er þá málsaðili málsins, hér Menntaskólinn að Laugarvatni.

Mynd 49: Skráningarátriði málsgagna - Útsent skjal - Sendandi

One

Stofnað af: Nafn starfsmanns Dags: 29.4.2022 14:29:24
Uppfært af: Dags:

Almennt Aðgerðir

Vista og loka Loka Læsa skjali Vista nýja útgáfu

Menntaskólinn að Laugarvatni
22041010

Efni og flokkun

Nafn*: Svarbréf og grisjunarheimild.pdf

Skjalategund: **Útsent skjal**

Efnisflokkur: Bréf / Svarbréf

Dagsetningar

Dags. skjals*: 11.4.2022

Móttökudagsetning*: 11.4.2022

Upplýsingar um sendandann

Höfundur: **Þjóðskjalasafn Íslands**

Ytra númer skjals:

Upplýsingar

Eigindi

- Flokkun
- Efnisorð
- Athugasemdir
- Útgáfusaga
- Saga
- Tilkyningar

Tengd gögn

Vinnuflæði (0)

Ef Þjóðskjalasafn sendir út bréf til margra aðila, t.d. til allra héraðsskjalasafna, þá er Þjóðskjalasafn málsaðilinn en hvert héraðsskjalasafn fyrir sig er móttakandi skjalsins. Ekki er hægt að skrá hvert héraðsskjalasafn sem móttakanda, en þá er mælt með að láta lista yfir móttakendur fylgja með inn í málínu í Excel skjali og leita eftir Þjóðskjalasafni Íslands sem höfundi skjals.

6.4.4.3 Skráningarátriði málsgagna – Skjalategund

Eftirfarandi skjalategundir (sjá Mynd 50) er hægt að velja á milli, æskilegt er að skrá skjalategund skjals:

- *innkomið með Signet transfer* er aðsent erindi sem er sent inn með Signet transfer
- *innkomið skjal* er aðsent erindi
- *innra skjal* er skjal af innra drifi
- *útsent með Signet transfer* er erindi sem er sent út með Signet transfer. Þetta þýðir að í pappírskjalasafni liggar pappírseintak af útsenda skjalinu
- *útsent skjal* er afrit af útsendu erindi

Mynd 50: Skráningarátriði málsgagna - Skjalategund

One		Stofnað af: Uppfært af:	Nafn starfsmanns	Dags: 29.4.2022 14:29:24 Dags:
<input type="button" value="Almennt"/> <input type="button" value="Aðgerðir"/> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>				
<p>Menntaskólinn að Laugarvatn 22041010</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="flex: 1;"> <p>Efni og flokkun</p> <p>Nafn: * <input type="text" value="Svarbréf og grisjunarheimild.pdf"/></p> <p>Skjalategund: <input checked="" type="checkbox" value="Útsent skjal"/> <input type="checkbox" value="Innkomið með Signet Transfer"/> <input type="checkbox" value="Innkomið skjal"/> <input type="checkbox" value="Innra skjal"/> <input type="checkbox" value="Útsent með Signet transfer"/> <input type="checkbox" value="Útsent skjal"/></p> <p>Efnisflokkur: <input type="checkbox" value="Útsent skjal"/></p> <p>Dagsetningar</p> <p>Dags. skjals: * <input type="text" value="Innkomið skjal"/></p> <p>Móttökudagsetning: * <input type="text" value="Útsent með Signet transfer"/></p> <p>Upplýsingar um se <input type="checkbox" value="Útsent skjal"/></p> <p>Höfundur: <input type="text" value="Þjóðskjalasafn Íslands"/> <input type="button" value="X"/></p> <p>Ytra númer skjals <input type="text"/></p> </div> <div style="flex: 1;"> <p>Upplýsingar</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Eigindi ☐ Flokkun ☐ Efnið ☐ Athugasemdir ☐ Útgáfusaga ☐ Saga ☐ Tilkynningar <p>Tengd gögn</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Vinnuflæði (0) </div> </div>				

6.4.4.4 Skráningaratriði málsgagna – Efnisflokkun skjals

Efnisflokkur skjals er ekki gott heiti á skráningaratriðinu, form skjals er betra og fellalistinn býður upp á atriði sem lýsa formi skjals, sjá nánar **Mynd 51**.

Mynd 51: Skráningaratriði málsgagna - Efnisflokkur

The screenshot shows the 'Efnisflokkur' (Document Type) search interface. At the top, there are tabs for 'Almennt' and 'Aðgerðir'. Below these are icons for 'Vista og loka', 'Loka', 'Læsa skjali', and 'Vista nýja útgáfu'. The main search area has fields for 'Nafn:' (Name) containing 'Svarbréf og grisjunarheimild.pdf', 'Skjalategund:' (File Type) set to 'Útsent skjal', and 'Efni og flokkun' (Content and Category) set to 'Bréf / Svarbréf'. Other dropdowns include 'Dags. skjals:' (Date), 'Möttökudagsetning:' (Delivery Date), and 'Upplýsingar um se' (Information about the document). On the right, a sidebar lists categories under 'Upplýsingar': 'Eigindi' (highlighted with a red box), 'Flokkun', 'Efni', 'Athugasemdir', 'Útgáfusaga', 'Saga', and 'Tilkynningar'. Below this is a section for 'Tengd gögn' (Linked data) showing 'Vinnuflæði (0)'. A list of documents is shown at the bottom, with the first item being 'heimild.pdf' (ID 2201277).

6.4.4.5 Skráningaratriði málsgagna – Ytra númer skjals

Reiturinn fyrir *Ytra númer skjals* er fyrir upplýsingar um málsnúmer í málaskrá sendandans/viðtakandans og ef við á þá er æskilegt að skrá númerið því hægt er að leita eftir því í ítarleit og það auðveldar rekjanleika, sjá nánar **Mynd 52**.

Mynd 52: Skráning málsgagna - Ytra númer skjals

Stofnað af: Nafn starfsmanns
Uppfært af: Nafn starfsmanns

Dags: 3.11.2020 13:05:45
Dags: 25.10.2021 12:12:37

Almennt

Loka Enduropna Skrá inn

Nafn viðskiptavinar
2009173

Efni og flokkun

Nafn*: Laxárbrú.pdf

Skjalategund: Útsent skjal

Efnistflokkur: Áfrít

Dagssetningar

Dags. skjals*: 3.11.2020

Móttökudagsetning*: 3.11.2020

Upplýsingar um sendandann

Hófundur: Nafn starfsmanns
Ytra númer skjals

Upplýsingar

Eigindi

- Flokkun
- Efnisorð
- Athugasemdir
- Útgáfusaga
- Saga
- Tilkynningar

Tengd skjöl

- Vinnuflæði (0)

6.4.5 Skráningaratriði málsgagna – Flokkun/Nánar

Mynd 40 sýnir eigindi sem hægt er að skrá um skjöl. Þessi gluggi birtist ekki fyrir tölvupósta.

Fyrir tölvupósta heitir glugginn *Nánar*, sjá **Mynd 53**. Málalykillinn skráist sjálfkrafa á tölvupóstinn og erfist frá máli.

Mynd 53: Skráningaratriði málsgagna - Tölvupóstur - Nánar

Stofnað af: Nafn starfsmanns
Uppfært af: Nafn starfsmanns

Dags: 12.5.2022 12:58:32
Dags: 12.5.2022 12:58:33

Almennt Aðgerðir

Vista og loka Loka Læsa skjali Skrá skjal út

Nafn viðskiptavinar
2205105

Leiðbeiningar:

Yfirlíkill: 5 Upplýsingabjónumusta

Lýkil: 5.11 Beiðnir um aðgang að gögnum með aðgangstakmarkanir

Undirlykil: 5.11.9 Beiðnir um aðgang, dánarbú

Önnur flokkun

Sérmerking:
Staða:
Staðsetning:
Ábyrgðarmaður:
Birta í vefgátt:

Upplýsingar

Eigindi

- Nánar
- Athugasemdir
- Saga
- Tilkynningar

Tengd gögn

Það er skylda að skrá eftirfarandi atriði:

- *yfirlýkill (málalykill)* sjá nánar 6.3.2.2 Málalykill*

Það er valkvætt að skrá eftirfarandi atriði:

- *lykill (málalykill)* sjá nánar 6.3.2.2 Málalykill*
- *undirlykill (málalykill)* sjá nánar 6.3.2.2 Málalykill*
- *sérmerking* sjá nánar 6.4.5.1 Skráningaratriði málsgagna – Sérmerking skjals
- *tímamörk* (birtast ekki á tölvupóstum) sjá nánar 6.4.5.2 Skráningaratriði málsgagna – Tímamörk
- *staða* sjá nánar 6.4.5.3 Skráningaratriði málsgagna – Staða
- *staðsetning* sjá nánar 6.4.5.4 Skráningaratriði málsgagna – Staðsetning*
- *ábyrgðarmaður (ábyrgðaraðili)* sjá nánar 6.4.5.5 Skráningaratriði málsgagna – Ábyrgðamaður skjals
- *birta í vefgátt* sjá nánar 6.4.5.6 Skráningaratriði málsgagna – Birta í vefgátt

6.4.5.1 Skráningaratriði málsgagna – Sérmerking skjals

Mynd 54 sýnir hvar hægt er að skilgreina skjal, ef við á, sem *Trúnaðarskjal*, *Rafrænar undirskrifir* eða sem *Persónuupplýsingar*. Sjá einnig 6.3.3.4 Sérmerking.

Mynd 54: Skráningaratriði málsgagna - Sérmerking

One		Stofnað af: Uppfært af:	Nafn starfsmanns Nafn starfsmanns	Dags: 12.5.2022 12:58:32 Dags: 12.5.2022 12:58:33
Almennt	Aðgerðir			
Vista og loka Læsa skjali Skrá skjal út				
Nafn viðskiptavinar 2205105		Upplýsingar <ul style="list-style-type: none"> Figindí Nánar Athugasemdir Saga Tilkynningar 		
Leiðbeiningar: <ul style="list-style-type: none"> Yfirlýkill: 5 Upplýsingaþjónusta Lýkill: 5.11 Beiðnir um aðgang að gógnum með aðgangstakmarkanir Undirlykill: 5.11.9 Beiðnir um aðgang, dánarbú 		Tengd gögn		
Önnur flokkun <ul style="list-style-type: none"> Sérmerking: ☒ Staða: Staðsetning: Ábyrgðamaður: Birta í vefgátt: 		<input type="button" value="Persónuupplýsingar"/> <input type="button" value="Rafrænar undirskrifir"/> <input type="button" value="Trúnaðarmál"/>		

6.4.5.2 Skráningaratriði málsgagna – Tímamörk

Við skráningu skjals er hægt að stilla afgreiðslufrest/tímamörk skjalsins (sjá **Mynd 55**). Á verkefnaborði þeirra notenda, sem skráðir eru ábyrgir fyrir málinu, er hægt að fylgjast með hvenær afgreiðslufresturinn rennur út en ábyrgðaraðili málsins fær ekki sjálfvirku tilkynningu frá kerfinu varðandi frestinn.

Mynd 55: Skráningaratriði málsgagna - Tímamörk

Hins vegar er hægt að nota hnappinn *Ný eftirfylgni* fyrir áminningu um verkefni/tiltekið mál, sjá nánar **Mynd 56**.

Aðgerðina *Ný eftirfylgni* er hægt að kalla fram fyrir tiltekið mál, með því að merkja viðkomandi mál og velja aðgerðina *Ný eftirfylgni*.

Mynd 56: Skráningaratriði málsgagna - Eftirfylgni

6.4.5.3 Skráningaratriði málsgagna – Staða

Mynd 57 sýnir hvar hægt er að merkja tiltekið skjal *Í vinnslu*, einnig að skýra að því sé *Lokið* eða að það sé *Beðið eftir greiðslu*.

Það á sjaldan við að skrá stöðu einstaks skjals á máli, oftast er hægt að sleppa þessari skráningu því starfsfólk skilgreinir stöðuna á málínu sjálfu. En þessi aðgerð á við ef verið er að skrá skjal á safnmál þar sem tvö eða fleira starfsfólk skipta með sér ábyrgð á skjölum málsins.

Mynd 57: Skráningaratriði málsgagna - Staða

One

Stofnað af: Nafn starfsmanns
Uppfært af: Nafn starfsmanns Dags: 11.5.2022 16:03:07
Dags: 11.5.2022 16:08:06

Almennt Aðgerðir

Vista og loka Loka Læsa skjali Vista nýja útgáfu

Ríkislöggreglustjórnin
22041159

Leiðbeiningar:

Yfirlýkill*: 2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskylda aðila

Lykill: 2.10 Grisjun

Undirlykill: 2.10.2 Grisjunarbeiðnir

Önnur flokkun

Sérmerking:
Tímamörk:
Staða:
Staðasetning:
Ábyrgðarmaður:
Birta í vefgátt:

Í vinnslu
Lokið
Beðið eftir greiðslu

Upplýsingar

Flokkun

Tengd gögn

Vinnuflæði (0)

6.4.5.4 Skráningaratriði málsgagna – Staðsetning*

Mynd 58 sýnir hvar hægt er að skilgreina hvar skjal er varðveitt. Mikilvægt er að setja staðsetninguna *skjalakerfi* og *pappír* á þau málsgögn sem eru varðveitt á pappír í skjalasafni.

Hér fyrir neðan má sjá staðsetningu málsgagna:

- **skjalakerfi** Skjal sem hefur staðsetninguna *Skjalakerfi* er eingöngu varðveitt rafrænt
- **skjalakerfi og pappír** Skjal sem hefur staðsetninguna *Skjalakerfi og pappír* er skráð í skjalavörslukerfi og er pappírseintak varðveitt í málasafni. Dæmi um skjal sem hefur staðsetninguna *Skjalakerfi og pappír* er undirritaður samningur

- *skjalakerfi og vörsludrif* er notað þegar þörf er að varðveita á vörsludrifi sjá nánar í kafla **8 Leyfð skráarsnið**
- *skjalakerfi og varðveisilueintök* er notað fyrir varðveisilueintök af útgefnu efni. Sjá einnig **5.7 Útgefið efni**

Mynd 58: Skráningarátriði málsgagna: Staðsetning

6.4.5.5 Skráningarátriði málsgagna – Ábyrgðamaður skjals

Mynd 59 sýnir hvar hægt er að skrá ábyrgðarmann skjals. Það á sjaldan við að skrá ábyrgðarmann einstaks skjals á mál, oftast er hægt að sleppa þessari skráningu því ábyrgðaraðili málsins ber ábyrgð á skjölum málsins (sjá einnig **3.3 Ábyrgð starfsfólks**).

Val á ábyrgðarmanni skjals á því einungis við ef verið er að skrá skjal á safnmál þar sem tvö eða fleira starfsfólk skipta með sér verkum/ábyrgð á skjölum málsins.

6.4.5.6 Skráningarátriði málsgagna – Birta í vefgátt

Mynd 59 sýnir skráningarátriðið *Birta í vefgátt*. Valmöguleikarnir eru *Já* eða *Nei*. Þetta skráningarátriði á einungis við þegar mál í skjalavörslukerfinu er tengt rafrænni gátt og tiltekin skjöl málsins eru birt í gáttinni. Þetta á ekki við hjá Þjóðskjalasafni.

Mynd 59: Skráningarátriði málsganga - flokkun

Ríkislöggreglustjórnin
22041159

Leiðbeiningar:

- Yfirlíkill*: 2 Skjalavarsla og skjalastjórn afhendingarskyldra aðila
- Lykill: 2.10 Grisjun
- Undirlykill: 2.10.2 Grisjunarbeiðnir
- Ónnur flokkun

Sérmerking:

- Tímamörk: X
- Staða:
- Staðsetning:
- Ábyrgðarmaður: X
- Birta í vefgátt: Nei

Upplýsingar

- Figindi
 - Flokkun
 - Efnisorð
 - Athugasemdir
 - Útgáfusaga
 - Saga
 - Tilkynningar

Tengd gögn

- Vinnuflæði (0)

6.4.6 Skráningarátriði málsgagna – Efnisorð

Hægt er að skrá efnisorð fyrir málsgögn þ.e. skjöl en þessi valmöguleiki er ekki í boði fyrir tölvupóst.

Mynd 60 sýnir hvar hægt er að skrá efnisorð við málsgögn.

Það er sjaldan talin þörf á að setja efnisorð við málsgögn en lögð er áhersla á vandaða skráningu máls með lýsandi heiti, málalykli og efnisorðum. Skjalastjóri skráir efnisorð. Til að skrá efnisorð er valið *Breyta efnisorðum*.

Mynd 60: Skráningarátriði málsgagna - Efnisorð

The screenshot shows the One software interface. At the top, there is a header bar with the One logo, user information (Stofnað af: Uppfært af: Nafn starfsmanns Nafn starfsmanns), and dates (Dags: 11.5.2022 16:03:07 Dags: 11.5.2022 16:08:06). Below the header, there are two tabs: 'Almennt' and 'Aðgerðir'. The 'Aðgerðir' tab is selected. Under 'Aðgerðir', there are three icons: 'Skrá athugasemd' (document icon), 'Breyta málalykli' (grid icon), and 'Breyta efnisorðum' (pencil icon). The 'Breyta efnisorðum' icon is highlighted with a red box. On the left side, there is a sidebar with the text 'Ríkislögreglustjóriinn' and the number '22041159'. Below this, there are two buttons: 'Efnisorð' (highlighted with a red box) and 'Grisjun' (with a red X icon). To the right of the sidebar, there is a section titled 'Yfirefnisorð' with a 'Tengd gögn' (Linked data) button. On the far right, there is a sidebar titled 'Upplýsingar' containing a list of items: Eigindi, Ellokun, Efnisorð (highlighted with a red box), Athugasemdir, Útgáfusaga, Saga, and Tilkynningar. Below this, there is a 'Tengd gögn' section with a 'Vinnuflæði (0)' button.

6.4.7 Skráningarátriði málsgagna – Athugasemdir

Hægt er að skrá athugasemdir fyrir allar gerðir skjala, hvort sem það er tölvupóstur eða önnur skjöl/málsgögn.

Mynd 61 sýnir hvar hægt er að skrá athugasemdir um málsgagn. Vanalega eru skráðar athugasemdir um málið í heild sinni en hér er líka möguleiki til skráninga athugasemda fyrir hendi.

Mynd 61: Skráning málsgagna - Athugasemdir

The screenshot shows the OneDrive web interface. At the top, there's a header bar with the OneDrive logo, user information (Stofnað af: Nafn starfsmanns, Uppfært af: Nafn starfsmanns), and two timestamp entries: Dags: 11.5.2022 16:03:07 and Dags: 11.5.2022 16:08:06. Below the header, there are two tabs: 'Almennt' and 'Aðgerðir', with 'Aðgerðir' being active. Under 'Aðgerðir', there are three icons: 'Skrá athugasemd' (Note), 'Breyta málalykli' (Change document type), and 'Breyta efnisorðum' (Change word endings). The main content area displays a note titled 'Ríkislögreglustjórin' with the ID '22041159'. To the right of the note is a sidebar titled 'Upplýsingar' which includes a list of categories: Eigindi, Flokkun, Efnisorð, Athugasemdir (which is highlighted with a red box), Utgáfusaga, Saga, and Tilkynningar. Below the sidebar is a section titled 'Tengd gögn' with a link to 'Vinnuflæði (0)'.

6.4.8 Skráningaratriði málsgagna – Útgáfusaga

Hægt er að sjá útgáfusögu fyrir málsgögn þ.e. skjöl. Þessi valmöguleiki er ekki í boði fyrir tölvupóst. Útgáfusagan (sjá Mynd 62) sést aðeins ef notaður hefur verið valmöguleikinn Vista nýja útgáfu.

Mynd 62: Skráning málsgagna - Útgáfusaga

The screenshot shows the 'One' software interface for managing staff records. At the top, it displays the staff member's name: Nafn starfsmanns (Nafn starfsmanns). On the right, it shows the creation date: Dags: 11.5.2022 16:03:07 and the last update date: Dags: 11.5.2022 16:08:06.

The main menu at the top includes 'Almennt' and 'Aðgerðir'. Under 'Aðgerðir', there are three icons: 'Skrá athugasemd' (New Inquiry), 'Breyta málalykli' (Change document type), and 'Breyta efnisorðum' (Change wordings).

In the center, a section titled 'Ríkislöggreglustjórnin' shows the identifier '22041159'.

The left side features a table titled 'Eldri útgáfur' (Older outputs) with columns: Athugasemd (Inquiry), Breytt af (Changed by), Útgf. (Output), and Dags. (Date). It lists two entries:

Athugasemd	Breytt af	Útgf.	Dags.
	Nafn starfsmanns	0.0	11.5.2022 16:08:06
	Nafn starfsmanns	0.0	11.5.2022 16:03:09

The right side contains a sidebar titled 'Upplýsingar' (Information) with a tree view:

- Eigindi
- Flokkun
- Efnisorð
- Athugasemdir
- Útgáfusaqa** (highlighted with a red box)
- Saga
- Tilkynningar

Below the sidebar, under 'Tengd gögn' (Linked data), is a link to 'Vinnuflæði (0)'.

6.4.9 Skráningaratriði málsgagna – Saga

Hægt er að sjá sögu fyrir allar gerðir skjala, hvort sem það er tölvupóstur eða önnur skjöl/málsgögn, sjá nánar **Mynd 63**.

Mynd 63: Skráningaratriði málsgagna - Saga

The screenshot shows the One software interface with the following details:

- Header:** Stofnað af: [redacted] Nafn starfsmanns: [redacted] Dags: 11.5.2022 16:03:07
Uppfært af: [redacted] Nafn starfsmanns: [redacted] Dags: 11.5.2022 16:08:06
- Navigation:** Almennt (selected) Aðgerðir
- Buttons:** Skrá athugasemd, Breyta málalykli, Breyta efnisorðum
- Document Information:** Ríkislöggreglustjóriinn 22041159
- Table:** Aðgerð Notandi Móttekið

Skráningarspjald lesið	Nafn starfsmanns	12.5.2022 15:10:15
Skjal forskoðað	Nafn starfsmanns	12.5.2022 15:10:13
Yfirlitssíða opnuð	Nafn starfsmanns	12.5.2022 15:10:13
Skjal forskoðað	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:56:32
Yfirlitssíða opnuð	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:56:31
Skjal tékkað inn	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:56:14
Skjal tékkað út	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:55:18
Skjal lesið	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:55:15
Skjal forskoðað	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:55:12
Yfirlitssíða opnuð	Nafn starfsmanns	12.5.2022 09:55:12

- Right Panel:**
 - Upplýsingar:** Eigindi, Flokkun, Efnisorð, Athugasemdir, Útgáfusaga, **Saga** (highlighted with a red box).
 - Tengd gögn:** Vinnuflæði (0)

7 Skönnun

7.1 Móttaka bréfpósts og erinda

Allur innkominn póstur á að berast til skjalastjóra.

Skjalastjóri tekur á móti innkomnum bréfpósti og dreifir samkvæmt verklagi. Erindi sem falla undir málasafn skal skrá samdægurs.

Endursend bréf, sem tilheyra málasafni, þarf að stimpla og skrá sem endursend í málaskrá áður en þau eru send aftur af stað.

Innkomin erindi, sem berast á pósthólfin upplýsingar@skjalasafn.is og skjalavarsla@skjalasafn.is og tilheyra málasafni, eru skráð í skjalavörslukerfi samdægurs.

Eftirfarandi netföng teljast vera almennt netföng Þjóðskjalasafns:

- skjalavarsla@skjalasafn.is er vaktað af skjalastjórpersonuvernd@skjalasafn.is er vaktað af skjalastjóra
- upplýsingar@skjalasafn.is er vaktað af upplýsingabjónustu

7.2 Skönnun eða stafræn endurgerð á hliðrænum gögnum í rafræna gagnasafninu

Innkomin skjöl sem berast á pappír eru skönnuð inn á mál í skjalavörslukerfinu. Allt starfsfólk hefur heimild til að skanna skjöl og setja inn í skjalavörslukerfið en skjalastjóri ber ábyrgð á að taka á móti og skrá innkominn póst, sjá **7.1 Móttaka bréfpósts og erinda**. Skanna skal skjöl inn samdægurs eða við fyrsta tækifæri ef starfsfólk hefur verið í leyfi.

Skjalastjóri stimplar innkomin erindi sem berast á pappír. Á stimplinum kemur fram:

- nafn stofnunarinnar
- dagsetning móttöku
- málsnúmer
- málalykill
- skammstöfun ábyrgðaraðila

Það starfsfólk sem skannar skjal inn ber ábyrgð að því að það sé rétt gert. Mikilvægt er að gefa skönnuðum skjölum lýsandi heiti. Útgefið efni skal ekki skanna.

Þegar skjal hefur verið skannað inn á mál fær allt starfsfólk málsins tilkynningu frá kerfinu um innkomið skjal.

Eftir skönnun og skráningu skjala á pappír er gengið frá skjölunum í málasafn. Pappírsskjöl eru varðveitt í pappírsskjolasafni og þeim raðað í arkir eftir málalykli, innan málalykla er raðað í málsnúmeraröð. Pappírsskjöl skal skilgreina í skjalavörlukerfinu sem Staðsetning: *Skjalakerfi og pappír* sjá nánar **6.4.5.4 Skráningaratriði málsgagna – Staðsetning*** og geymslustaður málsins sem skjalið er á verður því skilgreindur sem Geymslustaður: *Skjalakerfi og pappír* sjá nánar **6.3.3.2 Geymslustaður skjala***.

Skjölum á pappír, sem tilheyra málasafni og berast til starfsfólks án þess að hafa verið stimpluð og skráð í skjalavörlukerfi, ber að skila til skjalastjóra til skráningar.

Innkomin erindi ásamt fylgiskjölum skal skanna inn á mál í einu lagi.

Áður en skjöl á pappír eru send úr húsi er tekið af þeim afrit með því að skanna þau í lit og varðveita á máli í skjalavörlukerfinu.

Sá sem skannar skjal og setur inn í skjalavörlukerfið skal að lágmarki skrá þau atriði sem skylda er að skrá um skjalið sjá nánar **6.4 Skráning málsgagna**, kerfið leyfir ekki innflutning skjalsins nema skylduatriðin séu skilgreind. Í köflum **6.4.1 til 6.4.9** er farið yfir þau atriði sem hægt er að skrá um málsgögn/skjöl.

Snið skannaðra skjala skal vera TIFF eða PDF.

Kafla **7.2.1 Mál færð í vörluútgáfu** lýsir þeim ferlum sem breyta skjölum yfir í sniðmát vörluútgáfu.

7.2.1 Mál færð í vörluútgáfu

Með reglulegu millibili færir skjalastjóri þau mál, sem fengið hafa stöðuna *Fært í skjalasafn*, í stöðuna *Tilbúið til vörluútgáfu*.

Hugbúnaðaraðili sér um að umbreyta skjölum í vörluútgáfu. Samkvæmt hugbúnaðaraðila er verklagið við að flytja gögn í vörluútgáfu með eftirfarandi hætti:

- þau mál sem flytja á í vörluútgáfu eru merkt í raunumhverfi viðskiptavinar og síðan flutt úr skjalavörlukerfinu

- skjalastjóri færir mál úr stöðunni *Fært í skjalasafn* yfir í vörluútgáfu, ef flutningurinn yfir í vörlukerfið gengur upp þá fá málin sérmerkingu sem sýnir hvenær flutningurinn fór fram og að málin séu tilbúin til flutnings til Þjóðskjalasafns. Æskilegt er að gera þetta með reglulegu millibili til að forðast stórar umbreytingarkeyrslur, til að tryggja að umbreytingar séu í lagi og til að fresta ekki umbreytingu fram að skiladegi
- við flutning mála yfir í vörlukerfið fer umbreyting fram, hugbúnaðurinn sér um að umbreyta skjölum yfir á tiff form og eftir flutninginn verður ekki hægt að gera breytingar á málunum, aðeins verður hægt að skoða þau
- eftir umbreytingu verða gögnin komin í annan vörlugagnagrunn sem mun aðeins halda utan um tilbúin gögn, XML-skjöl og aðrar umbreyttar skrár. Þegar kemur að því að senda málin til Þjóðskjalasafns eru gögnin úr þessum vörlugagnagrunni flutt í viðeigandi möppur, sbr. viðauka 2 í „Reglum um afhendingu á vörluútgáfum gagna úr rafrænum gagnakerfum afhendingarskyldra aðila“ og merkt sérstaklega sem *send/afhent*.

7.3 Lýsing á ferli skráningar og varðveislu skjala sem ekki eru skönnuð eða eru aðeins skönnuð að hluta

Sama vinnuferli á við um skönnun skjala sem eru skönnuð og þau sem eru skönnuð að hluta sjá **7.2 Skönnun eða stafræn endurgerð á hliðrænum gögnum í rafræna gagnasafninu.**

Í þeim tilfellum þegar ekki er hægt að skanna inn öll pappírskjöl tiltekinnar sendingar skal skrá þann hluta sem ekki er skannaður með skjalaskráningu og í skráningunni þarf að koma fram af hverju skjalið er ekki varðveitt í kerfinu og hvar skjalið er varðveitt þ.e. geymslustaður/staðsetning, sjá nánar **6.3.3.2 Geymslustaður skjala*** og **6.4.5.4 Skráningaratriði málsgagna – Staðsetning***. Mælt er með að láta skjalastjóra sjá um skönnun á slíkum skjölum. Sá sem skannar skjalið ber ábyrgð að því að það sé rétt gert.

Dæmi um slík skjöl eru t.d. stórar skýrslur, þá er skönnuð inn forsíðan og efnisyfirlitið en skýrslan sjálf er varðveitt á pappír.

7.4 Útsend erindi

Ábyrgðaraðili/úrvinnsluaðili máls sér til þess að útsend bréf séu undirrituð í samræmi við venjur um undirritun bréfa. Skjalastjóri sér um að senda skjöl til rafrænnar undirritunar.

Meginreglan er að skjöl má ekki senda út úr húsi nema af þeim sé tekið afrit. Afritið þarf að vera nákvæmlega af þeim skjölum sem send eru út úr húsi t.d. undirritað bréf ásamt fylgigögnum.

Starfsfólk er ábyrgt fyrir því að varðveitt séu afrit af útsendum gögnum. Það geta þau gert með því að skanna gögnin inn á viðkomandi málið og setja síðan útsenda erindið í umslag sem er annað hvort sett í bakka skjalastjóra eða í bakkann fyrir útsendan póst á lestrarsal. Starfsfólk getur einnig komið útsenda erindinu til skjalastjóra sem skannar það inn á rétt mál og setur frumritið í póst.

Undantekningar frá skönnun á útsendum erindum:

- við afgreiðslu á upplýsingum úr RNA gögnum er ekki tekið afrit af útsendum fylgiskjölum. Það er mat lögfræðings að ekki sé ástæða til þess, annars vegar af öryggisástæðum og hins vegar vegna þess að oft eru gögnin á því formi að ekki er hægt að taka afrit til að varðveita á máli í skjalavörslukerfinu. Í svarbréfi og afhendingarskjali kemur fram hvaða gögn voru afhent
- þegar afgreidd eru afrit af gögnum úr skjalasöfnum, sem varðveitt eru hjá Þjóðskjalasafni, eru afrit af þeim að jafnaði ekki lögð með málinu, þá er einungis skráð tilvísun um hvaðan gögnin komu þ.e. nafn safns, öskjunúmer og örkl. Skattframtöl eru dæmi um þetta
- þegar afgreidd eru afrit af gögnum úr skjalasöfnum, sem varðveitt eru hjá Þjóðskjalasafni, er í sumum tilvikum tekið afrit af þeim skjölum sem afhent eru til fyrirspyrjanda. Oft er um mikið magn skjala að ræða og þá eru afritin ekki skönnuð inn, aðeins svarbréf. Afritin eru þá lögð í örkl málsins og með skjalaskráningu skráð á málið þar sem tilgreint er úr hvaða safni gögnin eru. Fram þarf að koma heiti safns, öskjunúmer og örkl
- þegar afgreidd eru afrit af gögnum sem innihalda persónuupplýsingar, úr skjalasöfnum sem varðveitt eru hjá Þjóðskjalasafni, liggja stundum tvö afrit í málinu, eitt heildarafrit og annað afrit þar sem búið er að afmá persónuupplýsingar sem fyrirspyrjandi má ekki fá aðgang að. Þessi afrit eru ekki skönnuð inn á mál en tilurð þeirra er tilgreind með skjalaskráningu á málinu
- í tilfellum þar sem skjöl innihalda mjög viðkvæmar persónuupplýsingar er heimilt að skanna skjölin ekki inn á mál, þá eru skjölin skráð á málið með skjalaskráningu
- þegar ekki er hægt að skrá myndir af stórum skjölum, t.d. húsatækningum á mál og ekki hægt að taka afrit af þeim er hægt að notast við skjalaskráningu

Sérstakt verklag skal skrá um allar undantekningar af þessu eða sambærilegu tagi í samráði við skjalastjóra.

8 Leyfð skráarsnið

Snið skjala sem heimilt er að flytja inn og varðveita í kerfinu eru:

Bmp, doc, docx, gif, htm, html, jpg, msg, pdf, png, ppt, pptx, tif, tiff, txt, xls, xlsx, xlm,¹⁹

Einnig:

- **stofnupplýsingar máls**
- **skjöl máls**
- **tölvupóstar**
- **minnismiðar**
- **samskiptaskráning**
- **skjalaskráning**
- **mp3 skrár** (leyfilegt snið í kerfinu en með takmörkunum því mp3 sniðið þarf að vera rétt. Ef upp koma villuboð við flutning mp3 skrár inn í kerfið þarf að breyta skránni á rétt mp3 snið)

Verk á málum fara ekki í vörsluútgáfu.

Notendur fá villuboð ef þeir reyna að flytja inn skrá sem er ekki á viðurkenndu sniði.²⁰

Skjal sem er á sniði, sem ekki er heimilt að varðveita í kerfinu og ekki er hægt að skanna inn, skal skrá inn á mál með skjalaskráningu. Í skráningunni þarf að koma fram af hverju skjalið er ekki varðveitt í kerfinu og hvar skjalið er varðveitt þ.e. geymslustaður/staðsetning, sjá nánar

6.3.3.2 Geymslustaður skjala*

Petta getur átt við um gögn sem tilheyra máli en eru svo umfangsmikil að ekki er mögulegt að skanna þau inn, t.d. stórar skýrslur.

Þjappaðar skrár (t.d. zip skrár) skal afþjappa við móttöku og setja inn athugasemd sjá

6.4.7 Skráningaratriði málsgagna – Athugasemdir

á zip skrána um að búið sé að afþjappa hana og setja inn á málið. Ef viðtakandi tölvupósts fær viðhengi í tölvupósti á skráarsniði sem er ekki stutt, skal hann biðja sendanda tölvupóstsins um að senda það aftur á skáarsniði sem skjalavörlukerfið styður.

¹⁹ Einar Örn Sigurðsson / OneSystems – Tölvupóstur 16.04.2020.

²⁰ Einar Örn Sigurðsson / OneSystems - Tölvupóstur 14.11.2016 og 16.12.2016.

Rafræn gögn, sem ekki eru á sniði sem hægt er að varðveita í kerfinu, varðveitir skjalastjóri á sameign, á svokölluðu vörludrifi:

S:\0 Stjórnun\0.11 Gæða- og skjalastjórnun\0.11.2 Innri skjalamál\Skjöl á sniði sem ekki er hægt að varðveita í skjalavörlukerfinu 2022-2027.

Slík rafræn gögn eru varðveitt í möppu merktri með málsnúmeri.

Skjalastjóri er ábyrgur fyrir því að færa rétt skráarsnið inn í One og að færa gögn inn á vörludrif. Skjalastjóri og kerfisstjóri hafa heimild til að flytja gögn inn á þetta drif.

9 Innleiðing á nýju rafraenu gagnasafni á miðju skjalavörslutímabili

Ekki er gert ráð fyrir að skipta um rafraent gagnasafn á miðju skjalavörslutímabili, en ef til þess kæmi, sjá 4. gr. reglna nr. 877/2020 og sjá **9.2 Breytingar á verksviði**, þá yrðu gerð tímabilaskipti, þ.e. nýtt skjalavörslutímabil hæfist.

Gagnasafnið yrði þá endurtilkynnt í síðasta lagi þremur mánuðum, sbr. 3. gr. tilkynningareglnanna nr. 877/202, fyrir nýtt skjalavörslutímabil, sjá **9.1 Skjalavörslutímabil – tímabilaskipti**. Með tilkynningu myndi fylgja með uppfærð notendahandbók og uppfærður málalykill. Tæknileg gögn yrðu síðan send frá hugbúnaðaraðila.

9.1 Skjalavörslutímabil – tímabilaskipti

Skil milli skjalavörslutímabila árið 01.04.2022 voru án aðlögunartíma.

Öllum málum í vinnslu var lokað við tímabilaskiptin og ný mál stofnuð fyrir framhald málanna.

Starfsfólk sem er ábyrgt fyrir málum lokuðu þeim málum sem var lokið. Önnur mál skyldu þeir eftir opin og One lokaði þeim sjálfkrafa og setti stöðuna *Lokið – Framhaldsmál 01.04.2022* á þau mál sem þörf var á að stofna að nýju þann 01.04.2022. Síðan stofnaði One framhaldsmál yfir öll mál sem voru með stöðuna *Lokið – Framhaldsmál 01.04.2022*. Þannig fékkst yfirsýn yfir þau mál sem urðu framhaldsmál á nýja tímabilinu.

Almenn mál: Hægt er að stofna **framhaldsmál** af máli sem var ólokið á gamla tímabilinu og í skráningunni er hægt að velja nýjan málalykil á málið. Tengill myndast á milli málanna. **Skjöl sem þörf er að vinna áfram í á nýja tímabilinu má afrita yfir á nýja málið.**

Safnmál sem eru tímabilaskipt: Nokkuð er um tímabilaskipt safnmál hjá stofnuninni þar sem stofnuð eru ný safnmál um áramót og þá er eldra máli lokað um leið. Stofnuð voru ný árabilaskipt safnmál um áramótin 2021–2022. Þeim safnmálum var lokað við tímabilaskilin 01.04.2022 og stofnuð voru ný mál fyrir þau skjöl sem myndast eftir skilin. Í sumum tilvikum eru því tvö safnmál fyrir árið 2022, dæmi Fundargerðir x frá 01.01.2022-31.03.2022 og Fundargerðir x frá 01.04.2022-31.12.2022.

Hægt er að stofna **framhaldsmál** með sama hætti og fyrir almenn mál, sjaldnast er þörf á að afrita skjöl af þannig **máli** yfir á nýja málið á nýja skjalavörslutímabilinu en það er heimilt.

Safnmál sem ná yfir mörg skjalavörlutímabil: Fá mál hjá stofnuninni eru í vinnslu lengur en eitt skjalavörlutímabil. En fyrir þessi mál þarf að stofna ný mál á nýja skjalavörlutímabilinu og afrita öll skjöl málsins/málanna yfir á nýja málið. Skjöl þannig mála verða því hluti af fleiri en einu skjalavörlutímabili/einni vörsluútgáfu. Dæmi um slík mál eru starfsmannamál.

Gert er ráð fyrir að mál á gamla skjalavörlutímabilinu verði færð úr stöðunni *Lokið yfir í stöðuna Fært í skjalasafn* eftir skilin. Skjalastjóri hefur heimild til þess en almennt starfsfólk getur ekki gert breytingar á málum eftir tímabilaskilin.

9.2 Breytingar á verksviði

Í reglum um tilkynningu, samþykkt og skil á rafrænum gagnasöfnum afhendingarskyldra aðila nr. 877/2020²¹ kemur eftifarandi fram, sjá 3. gr:

„Tilkynning rafræns gagnasafns.

Afhendingarskyldir aðilar skulu tilkynna rafrænt gagnasafn til viðkomandi opinbers skjalasafns eigi síðar en þremur mánuðum áður en rafrænt gagnasafn er tekið í notkun.

Hið opinbera skjalasafn getur innan sex mánaða frá tilkynningu farið fram á að afhendingarskyldir aðilar geri nauðsynlegar breytingar á uppbyggingu og starfsemi gagnasafnsins með tilliti til góðrar og öruggar skjalavörsu og skjalastjórnar.

Ef afhendingarskyldir aðilar taka rafrænt gagnasafn í notkun áður en samþykki þess opinbera skjalasafns sem þeir eru afhendingarskyldir til liggar fyrir getur hið opinbera skjalasafn farið fram á að viðkomandi aðilar geri nauðsynlegar breytingar á uppbyggingu og starfsemi gagnasafnsins með tilliti til góðrar og öruggar skjalavörsu og skjalastjórnar.“

Í 4. gr sömu reglna stendur:

„Breytingar á rafrænu gagnasafni.

Tilkynna skal breytingar á áður samþykktu rafrænu gagnasafni ef þær hafa áhrif á leitaraðferðir rafræns gagnasafns með skjölum, notkunarsvið, innihald skráningarhluta eða varðveislu.

Ef um miðlægt rafrænt gagnasafn er að ræða, sbr. 5. gr., ákveður opinbert skjalasafn hvort nauðsynlegt sé að skipta gagnasafni á milli skjalavörlutímabila vegna breytinga.“

Endurtilkynna skal gagnasafnið ef breytingar eru gerðar á því hvernig leitað er að skjölum, ef ný tegund upplýsinga er skráð í gagnasafnið eða ef skráðir eru aðrir málaflokkar en þeir sem

²¹ Sjá <https://www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=ea3f3808-932f-4a98-9ffc-97e79b457197>, sótt 17.12.2021.

gagnasafnið var hugsað fyrir þegar það var tekið í notkun.²² Við endurtilkynningu er skipt á milli skjalavörlutímabila, þannig að nýtt skjalavörlutímabil hefst sjá **9.1 Skjalavörlutímabil – tímabilaskipti**, þá þarf að endurskoða málalykil, loka málum og stofna framhaldsmál.

Með breytingu er átt við eftirfarandi:

- breytingar á efnissviðum málalykils eða breytingar á hvernig samhengi milli efnislega samheyrandi skjala er skráð þ.e. **Leitaraðferðir rafræns gagnasafns²³** og **Innihald skráningarhluta²⁴**
- breytingar á **notkunarsviði²⁵** t.d. þegar gagnasafn er látið ná yfir fleiri þætti í starfsemi Þjóðskjalasafns Íslands en áður eða ef fleiri afhendingarskyldir aðilar (þ.e. skjalamyndarar) skrá í gagnasafnið. Þetta getur átt við þegar ný verkefni eru flutt til Þjóðskjalasafns Íslands
- ekki þarf að hugsa um breytingar vegna **varðveislu** þar sem það er nú þegar búið að tilkynna að gagnasafnið innihaldi rafræn skjöl og þar sem gagnasafnið er heldur ekki miðlægt

²² Sjá greinargerð með drögum að tilkynningarreglunum

https://skjalasafn.is/files/docs/Tilkynning_gagnasafna_05_12_2019.pdf, sótt 17.12.2021

²³ Sjá <https://radgjof.skjalasafn.is/kb/leitaradferd-i-rafraenum-gagnasofnum/>, sótt 17.12.2021

²⁴ Sjá <https://radgjof.skjalasafn.is/kb/leitaradferd-i-rafraenum-gagnasofnum/>, sótt 17.12.2021

²⁵ Sjá <https://radgjof.skjalasafn.is/kb/notkunarsvid-i-rafraenu-gagnasafni/>, sótt 17.12.2021

10 Gæðamat á skráningu í rafræna gagnasafnið og eftirlit með skráningarreglum

Til að tryggja að skráning í rafræna gagnasafnið sé alltaf á sama hátt og fullnægjandi þá skal nota málasniðmát, sjá **5.9.3 Málasniðmát** að svo miklu leyti sem auðið er. Passa þarf upp á að reglur 85/2018 um skráningu mála og málsgagna séu uppfylltar, sjá **5.1 Hvenær á að skrá mál?**, **6.3 Skráning mála** (ásamt undirköflum **6.3.1-6.3.10**) og **6.4 Skráning málsgagna** (ásamt undirköflum **6.4.1-6.4.9**). Fylgja skal fyrirmælum í köflum **6.1 Heiti mála*** og **6.2 Heiti málsgagna (Efni skjals*)** varðandi heiti mála og málsgagna.

Tölvupósta, og fylgiskjöl þeirra, sem varða mál með **efnislegum hætti** skal **skrá og varðveita í skjalasafni** afhendingarskylds aðila, sjá **5.3 Tölvupóstur**.

Ábyrgðaraðili mál skal vera meðvitaðir um það hvaða skráarsnið eru leyfð, sjá **8 Leyfð skráarsnið** í skjalavörslukerfinu og passa upp á að setja málsgögn á leyfðum skráarsniðum inn á mál en skjalastjóri ber ábyrgð á að því sé framfylgt. Ábyrgðaraðili mál sér um að loka máli samkvæmt leiðbeiningum, sjá **5.11 Lokun mála** og skjalastjóri fer síðan yfir málid, sjá **5.12 Mál fært í skjalasafn**. Einnig skal framfylgja leiðbeiningum vegna mála í vinnslu, sjá **5.10 Mál í vinnslu**.

11 Afhending til Þjóðskjalasafns Íslands

Vörsluútgáfu skal afhenda til Þjóðskjalasafns Íslands á þeim tíma sem Þjóðskjalasafn ákveður. Vörsluútgáfan skal afhent eftir reglum Þjóðskjalasafns Íslands um afhendingu á vörlsuútgáfum gagna úr rafrænum gagnakerfum afhendingarskyldra aðila (nr. 100/2014) eftir afhendingaraðferð A, þ.e. afhending mála og málgagna frá loknu skjalavörlutímabili, sjá upplýsingar um hvernig vörlsuútgáfan er búin til í **7.2.1 Mál færð í vörlsuútgáfu**.

12 Upphaf starfs og starfslok

12.1 Móttaka nýs starfsfólks og breytingar á verkefnum

Nýtt starfsfólk sem á að nota skjalavörlukerfið á að fá kynningu á þessum reglum og kennslu á skjalavörlukerfið við upphaf starfs.

Fagstjóri upplýsir skjalastjóra um í hvaða aðgangshópum starfsmaðurinn á að vera, á hvaða verkefnum viðkomandi starfsmaður á að vera ábyrgðaraðili, úrvinnsluaðili eða tengdur starfsmaður. Ef starfsmaður tilheyrir ekki fageiningu skal framkvæmdastjóri rekstrar sjá um að upplýsa skjalastjóra um þessi atriði.

Verði verulegar breytingar á verkefnum starfsmanns sem notar skjalavörlukerfið á hann að fá kynningu á því verklagi sem gildir um nýju verkefnin.

12.2 Starfslok og leyfi

Þegar starfsfólk lætur af störfum hjá stofnuninni ber fagstjóra að sjá til þess að mál viðkomandi séu færð undir ábyrgð annars starfsfólks. Skjalastjóri gerir starfsmanninn óvirkan sem notanda í skjalavörlukerfi, fjarlægir hann úr aðgangshópum og flytur mál sem eru í vinnslu á þá sem taka við ábyrgðinni.

Starfsfólk sem lætur af störfum skal ganga frá skjölum á skrifstofu sinni í samráði við fagstjóra og skjalastjóra.

Ef starfsfólk fer í tímabundið leyfi (annað en sumarleyfi) skal fagstjóri gera skjalastjóra grein fyrir hver sinnir verkefnunum í fjarveru starfsmannsins.

Ef starfsmaðurinn tilheyrir ekki fageiningu, skal framkvæmdastjóri rekstrar sjá um þessi atriði.

13 Fylgiskjal – Heiti málsgagna

Í töflunni hér að neðan er dæmi um heiti málsgagna. Hornklofar eru fjarlægðir þegar skjalinu eða málsgagninu er gefið heiti. Sjá **Tafla 2: Heiti málsgagna**.

Dæmi:

- undirritaður ráðningarsamningur - Jón Jónsson
- svarbréf – Menntamálastofnun – Málalykill samþykktur
- kvittun – 2020-376 Heilbrigðisstofnun Suðurlands
- 2021-159 Ólafur Ormsson (1943–2021) rithöfundur og blaðamaður

Tafla 2: Heiti málsgagna

Málalykill eða útskýring	Heiti málsgagns
0.10.3	Undirritaður ráðningarsamningur - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Ráðningarsamningur - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Starfslokavottorð - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Undirrituð launaröðun - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Undirrituð starfslýsing - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Ferilskrá - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Vottorð - [Nafn starfsmanns]
0.10.3	Yfirlýsing um trúnaðar- og þagnarskyldu - [Nafn starfsmanns]
0.11.2	Svarbréf frá Þjóðskjalasafni - Grisjunarheimild veitt
0.11.2	Svarbréf frá Þjóðskjalasafni - Grisjunarheimild hafnað
0.11.2	Svarbréf frá Þjóðskjalasafni - Grisjunarheimild afturkölluð
1.5.6	Tilkynning um úthlutun [ártal], ásamt fylgiskjölum
1.5.6	Tilkynning um úthlutun [ártal] til [héraðsskjalasafns], ásamt fylgiskjölum
1.5.6	Tilkynning um neitun [ártal] - [héraðsskjalasafn]
1.5.6	Tilkynning um úthlutun [ártal], styrkur ekki veittur
1.5.6	Úthlutun verkefnastyrkja skv. fjárlögum [ártal] - [héraðsskjalasafn].docx
2.10.2	Undirrituð grisjunarbeiðni

2.10.2	Undirrituð grisjunarbeiðni ásamt bréfi [útskýring á innihaldi bréfs]
2.10.2	Undirrituð grisjunarbeiðni ásamt umsögn frá [Nafn héraðsskjalasafns]
2.10.2	Svarbréf og grisjunarheimild
2.10.2	Svarbréf vegna grisjunar
2.10.2	Svarbréf vegna grisjunar – Afturkólluð grisjunarheimild
2.10.2	Grisjunarbeiðni hafnað
2.10.2	Grisjunarbeiðni samþykkt
2.10.2 (þegar ÞÍ sendir inn. Beiðni er á lykli 4.20)	Undirrituð grisjunarbeiðni frá Þjóðskjalasafni
2.10.2 (þegar ÞÍ sendir inn. Beiðni er á lykli 4.20)	Svarbréf og grisjunarheimild frá Þjóðskjalasafni
2.11	Beiðni um samþykki fyrir skjalageymslu - [heiti stofnunar]
2.11	Samþykki fyrir skjalageymslu [nr. geymslu eða staðsetning ef við á]
2.7	Beiðni um samþykki á skjalavistunaráætlun - [heiti stofnunar]
2.8.1	Svarbréf - [heiti afhendingarskylds aðila] - Málalykill samþykktur
2.8.2	Svarbréf - [heiti afhendingarskylds aðila] - Endurskoðun samþykkt
2.9.1	Úrskurður og svar - Tilkynning um gagnasafn - [heiti gagnasafns] – nr-ártal
2.9.1	Tilkynning um rafraðt gagnasafn - Umsókn [umsóknarnúmer]
3.2.1	Kvittun - [ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns]
3.2.1	Beiðni um afhendingu pappírsskjalasafns - Umsókn [umsóknarnúmer]
3.2.2	Kvittun - [ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns]
3.2.4	Kvittun - [ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns]
3.4.1	[ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns] (ártal frá-til) [starfsheiti]
3.4.2	[ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns]
3.4.3	[ár]-[númer afhendingar] [Heiti safns]

4.20 (þegar ÞÍ sendir inn beiðni.)	Undirrituð grisjunarbeiðni til Þjóðskjalasafns
4.20 (þegar ÞÍ sendir inn beiðni.)	Svarbréf og grisjunarheimild frá Þjóðskjalasafni
5.2	Ástandsskoðun vegna útláns - Skjalamarck - [nafn skjals] - [heiti stofnunar (sem fær lánað)]
5.3	Útlán - [Afhendingarskyldur aðili] - [Safnmark t.d. 2002 – B 70]
5.4	Millisafnalán - Kvittanir
5.4 (Útlán skjala vegna millisafnalána)	Ástandsskýrsla
5.4	Samkomulag um millisafnalán
5.4 Endursent bréf (Bréfið verður sent aftur af stað í nýju umslagi)	Samkomulag um millisafnalán og ástandskýrsla Endursent bréf dagsett [dags].
Ósótt gögn	Umbeðin gögn voru ósótt í afgreiðslu þann dd.mm.áááá og voru því lögð í málið til varðveislu